

D950-2-52
23-4-52

4

1153

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

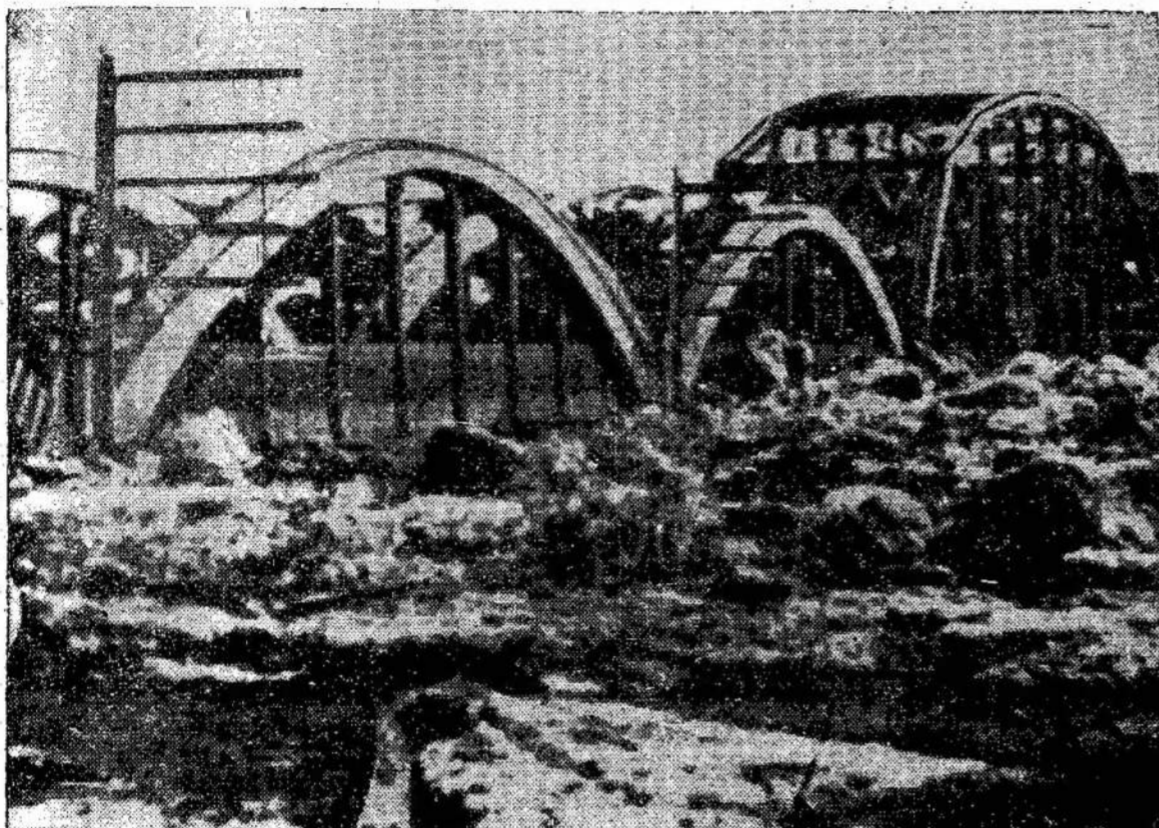
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct.

Nr. 1,069

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 18, 1952, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXI

Dalis tilto ant South Saskatchewan, ties Swift Current miestelio. Susibrukę lėvė. Jį pastatyti kainavo \$1,000,000.

Auga Protestai Prieš Amerikiečius Už Panaudojimą Bakterijų Korėjoje

OSLO. — Čia įvykęs Pasaulinės Taikos Tarybos pasitarimas buvo liudininkas ne tik kaltinimų amerikiečių naudojime bakterinių priemonių Korėjoje, bet ir didelių protestų iš visų pasaulio kampų.

Komitetas turėjo progą susipažinti su duomenimis, kurie neabejojančiai įrodo, kad amerikiečiai naudoja bakterines priemones, kad užkrės-

Derybos Korėjoj Žymiai Pagerėjo

PANMUNJOM. — Derybos dėl pasirašymo paliaubų žymiai pagerėjo. Tikrai devyni paragrafai esą likę nesutvarkyti, bet esą vilties juos greitai sutvarkyti.

Kai kurie yra labai optimistiški. Girdi, paliaubos gali būti paskelbtos su 1 diena gegužio.

Atrodo, dideliu užtraukimu nepasitenkinusios amerikiečių sąjungininkės, ypač Britanija ir Kanada. Pastarosios priminė amerikiečiams, kad amerikiečiai laužo Genuvos konvenciją belaisvių klausimu.

Derybas truputį greitina ir tas faktas, kad šiauriečiai pradeda sekmingai kautis ore.

ti karius ir žmones ligomis. Dokumentai be jokių abejonių įrodo amerikiečių nusikaltimą šioj srityj.

Tuom pat laiku gavo labai daug protestų iš daugelio šalių. Tarybai atsiuntė laiškus Paul Robeson, garsusis amerikietis dainininkas; Soong Ching Ling (Mme. Sun Yet Sen); Mr. Crowther, Mokslinių Darbuotojų Tarptautinės Asociacijos sekretorius; generalas Heriberto Jara (Meksika); Prof. Jan. Mukarovsky, Pragos universiteto rektorius; John Platts-Mills (Anglija); Jorge Amado, autorius (Brazilija); pastorius Hertz (Vokietija); Dr. M. Novak, Pragos vyskupas; profesorius Infeld (Lenkija); Mulai Raj Anand, rašytojas (Indija); Very Reverend C. W. Chandler, Hamiltono dekanas (Naujoji Zelandija); Mme. Branca Pielho (Brazilija); M. Tjosikien (Indonezija); Ikuo Oyama (Japonija) ir t.t.

Mokslo žmonės, religiniai lyderiai, įvairios tarptautinės organizacijos, moterų organizacijos, advokatų ir t. t., protestuoja prieš bakterialoginį karą ir reikalauja, kad jis būtų sulaukytas.

Dr. M. Novak, Pragos vyskupas, savo laiške ne tik piktinasi, bet ir pasižada sukelti prieš tai milijonus kata-

likų savo šalyje ir kitur prieš tokius žiaurus metodus kare Korėjoj.

Pastorius Hertz (Vokietija) teologijos daktaras, sako, kad bakteriologinis karas turi būti pasmerktas, kaip nežmoniškas, nemoralus ir barbariškas aukščiausiame laipsnyje.

Nehru Ragina JT Išklaisyti Tunisiją

NEW DELHI. — Indijos lyderis Nehru ragina Jungtinės Tautos išklaisyti Tunisijos skundą prieš francūzus.

Jis sako, kad gali kilti nemalonių įvykių Afrikoje ir Azijoje, jei Jungtinės Tautos atsakys išklaisyti Tunisijos.

Nehru sako, kad Tunisija nėra viena. Ji kalba visos Afrikos ir Azijos vardu.

Francūzai, slopindami Tunisijos patrijų bruzdėjimą už nepriklausomybę, sukliūdo kalėjimą lyderius, neduoda leidimo Tunisijos delegacijai vykti į Jungtinių Tautų susirinkimą su skundu.

Atėnai. — New York Time korespondentas praneša, kad Graikijoje yra pusmerktas mirtin 2,000 žmonių, kaip įtariamų komunistų.

Anglai Tikisi Praplėst Prekybą su "Ana Puse"

MASKVA. — Anglai turėtų turėti geriausias pasekmes čia įvykusioje ekonominėje konferencijoje, kurioje dalyvavo atstovai iš 40 šalių. Jie tikisi padaryti "biznį" su Tarybų Sąjunga, Kinija ir kitomis šalimis "anoj pusėj užuolaidos" sumoje \$137,500,000.

CCF Konvencija Baigėsi Triukšmu

TORONTO. — Čia, King Edward viešbutyje, įvyko Cooperative Commonwealth Federacijos Ontarijos provincialė konvencija, kurioje paaiškėjo, kad nemaža dalis CCF narių nepatenkinti vadovybe.

Pačioj pradžioj buvo aišku, kad konvencijoj yra "bevaniečių", kairesnių socialistų. Tas dar labiau pasirodė renkant prezidentą. Opozicinis kandidatas surinko 85 balsus iš 200. Buvo pasiūlyta nerinkti lyderio.

Pabaigoj konvencijos, diskutuojant savivaldybinę programą, kilo toki karšti debatai, kad pirmininkas nebegalėjo suvaldyti. Vienu sykiu pats konvencijos pirmininkas buvo pavarytas balsų skaičiumi.

Delegatai kaltino Toronto kontrolierių Brand, kad jis išsižadėjo CCF konstitucijos.

Vienas delegatas pasakė, kad CCF turi pasakyti visiems, kad kapitalizmas gali duoti tikrai karą ar skurdą, kurių nei vienas CCF narys nenori.

BOLIVIJOS PERVERSMĖ ŽUVO 3,000 ŽMONIŲ

LA PAZ. — Kaip pasirodo, tai revoliucinių nacionalistų perversmas Bolivijoje buvo gana kruvinas.

Negalutini daviniai rodo, kad apie 3,000 žmonių buvo užmušta ir dar daugiau sužeista.

Vyriausybė, kuri taipgi buvo pasigrobus galia per perversmą, galutinai pasidavė, kuomet orlaivynas perėjo sukilėlių pusėn.

Konferencija užsibaigė praėjusį šeštadienį, bet dalis anglų delegatų tariausi su įvairių šalių pramonininkais ir prekybininkais tikslu susitarti prekybiniais reikalais.

Kinija susitarus su vakarinių šalių pramonininkais ir prekybininkais apsiėmė susitarti prekėmis sumoje \$80,000,000. Britai ir kiniečiai susitarė ant \$56,000,000.

Britų delegatas Harold Wilson pasiūlysiąs ilgesniam laikui ir bandysiąs susitarti su Tarybų Sąjunga dėl medžio ir kitų produktų.

Konferencija, kurioje dalyvavo 471 delegatas iš 49 šalių, priėmė rezoliuciją, kurioje siūloma, kad Jungtinės Tautos sušauktų vyriausybės tarptautinę konferenciją kaip galint greičiau dėl aptarimo prekybinių reikalų.

Konferencija išrinko nuolatinį komitetą, kuris turėtų vesti šios konferencijos pradedant darbą toliau. Pirmininku išrinktas anglas, Jack Perry, teiktis prekybininkas.

Si konferencija parodė, kad tarptautiniai ekonominiai pasitarimai gali palengvinti tarptautinę prekybą ir tokiu būdu padėti pakelti visų šalių ekonomiką.

Tarybų Sąjunga šioj konferencijoj pasisiūlė kaip didelę pirkėją — su \$10,000,000,000 vertės užsakymų.

Patvinusi Missouri Išvijo 75,000 Žmonių

SIOUX CITY, Ia. — Patvinusi Missouri išvijo iš namų 75,000 žmonių iš 7 miestelių Iowa ir Nebraska valstijose.

Upės vanduo pakilęs 25 pėdas. Vietomis upė 10 mylių pločio.

Jeigu vanduo pakils dar aukščiau, tai šimtai tūkstančių žmonių turės apleisti namus ir bėgti į aukštesnes vietas.

Tokio aukšto vandens pakilimo nebuvo nuo 1881 metų, kada jis buvęs iškilęs 24.6 pėdos.

Miestelius patuliuoja milicija ir kareiviai, kad pastoti kelią plėšikams ir vagims.

Pasidairius po Kanada

Kanados ambasadorius Bruselyje, Belgijoje, atsisakė duoti vizą madam Isabelle Blume, socialistei Belgijos parlamento narei.

Ją kvietė Kanados Taikos Kongresas.

Kadangi ji palaiko taikos judėjimą, tai Kanados autoritetai nenori įsileisti. Jie, tačiau, mielai noru įsileidžia visokius fašistinius palaikus, dižiausius melagius pasaulyje.

Kanados unijistai, be išimties, sako, kad Abboto biudžetas prielankus turtiniams.

Darbo žmonės ne tik kad turės daugiau taksų mokėti, bet dar turi laukti pragyvenimo pabrangimo bent 2 nuošimčiais. Pats Abbott sako, kad pragyvenimas pakils bent 2 nuošimčiais.

Net valdžios žmonės pripažįsta, kad už nedarbą Kanadoje dalinai atsakingi amerikiečiai, kurie verčia savo prekes Kanadoje.

W. F. Bull, prekybos ir pramonės ministerio pavaduotojas, kalbėdamas prekybos ir importo draugijos susirinkime, pareiškė, kad reikalas labai rimtas ir negali būti ignoruojamas.

Kai kurie amerikiečių eksportą Kanadon vadina "distress selling" — pardavimu iš bėdos.

Tikėsit, ar ne, bet svetimo kapitalo Kanadoje yra jau virš \$9,000,000,000. Aišku, amerikiečių kapitalas sudaro didelę didžiumą.

Tik pagalvokit, kiek Kanados turto priklauso ne kanadiečiams, o svetimiams.

Kai kurie unijų lyderiai yra geri "biznieriai".

Aną dieną Montreale teismas nubaudė International Seafarers Unijos (AFL-TLC) prezidentą Hal C. Banks. Pas jį buvo rasta 36,400 amerikoniškų cigarečių (aišku, nelegalių).

Banks, kaip žinia, buvo lyderiu laike užpuolimo ant

Kanados Jūrininkų Unijos. Jis rėkė, kad KJU vadovauja komunistai.

Teisėjas priteisė jam tris mėnesius kalėjimo, jei nesumokės \$200 pabaudos.

Kent Rowley, tekstiliečių direktorius, pereitą savaitę informavo spaudą, kad Jungtinių Valstijų konsulatą kišasi į tekstiliečių streiką.

Konsulas atėjęs į unijos raštinę ir pareikalavęs paaiškinimų sąryšyje su streiku. Girdi, jo vyriausybė in- struktavusi jį gauti informacijų apie streiką.

Kent Rowley pasiuntė amerikiečiams protestą per Kanados užsienio reikalų ministerį (jeigu ministeris perdavė jį).

Toronte, Studio teatre (buvusiam King) rodoma tarybinė spalvota filmas, užvadinata "Mussorgsky".

Ši filmas yra biografinė studija garsiojo rusų muziko Mussorgskio muzikos ir laiko.

Mussorgskis, kaip žinia, yra kompozitorius "Boris Godunov", "Šovansčina", "Blusos Daina" ir kitų operų.

Vaidina garsūs artistai. Filma laimėjus filmų atžinimą filmų festivalyje Cannes.

Kanadietis

Jen Tze Prieglaudos Istorija Faktų Šviesoje

(Laiškas iš Kinijos)

Dr. James G. Endicott

Šiandien, vasario 29, 1952, mano žmona ir aš lankėmės Jen Tze Katalikų Prieglaudoj Pekinge. Šį tyrinėjimą mes atlikome vardan pasaulio taikos, kadangi vakarinė propaganda apie prieglaudas čia ir vienuolių areštus sukėlė neapykantą Kinijos vyriausybei ir rengia žmones priėmimui karo.

Priimkime iš pat pradžių, kad labai sunku viską smulkmeniškai patirti. Abi pusės įsikarščiavusios. Dar daugiau, kai kurie svarbiausi įrodymai, kaip kad finansinės knygos, užrašai parduotų mergaičių gaminių, ir t. t., buvo tyčia vienuolių sudeginti, kuomet prasidėjo tyrinėjimas.

Vieną, tačiau, faktą galima nustatyti pozityviai: jokio religijos persekiojimo nebuvo. Vienuolės turi savo labai patogias gyvenvietes; didelė koplyčia su labai gražiu altorium tebėra ir vienuolės bei tikintieji gali laisvai naudotis. Ji nei kiek nesugadinta ir nenaudojama jokiems kitiems reikalams. Bile kas

Vakaruose, kas bando perstatyti Jen Tze Prieglaudas bylą kaip religijos ar vienuolių persekiojimą, tas papildoma didelė melagystė.

*Keletą kitų faktų galima lengvai nustatyti:

1) Nuo pat įsteigimo dienos prieglaudoj buvo priimta 25,670 vaikų, kurių beveik visi buvo mergaitės; iš jų 23,403 mirė. Sesuo Marie Raymond, kuri prisipažino sunaikinus rekordus, pripažino ir tą. Išrodo, kad buvo užtektinai pamato užvedimui valdiško tyrinėjimo.

2) Grupė gydytojų tyrinėjo vaikus, kuomet buvo užvesta byla. Jie liudyjo, kad didžiūma iš tuomet prieglaudoje buvusių 1,200 vaikų kentė nuo alkio. Buvo paplitusios dizenterija ir kitos ligos, nors vaikus slaugė institucija.

3) Didžiūma vaikų, pradėjus juos gerai maitinti, atsigavo. Dabar jie išrodo gerai, nors senesni liūdnam užstelti. Aš lankiaus vienoj klasėj, kur aš maniau mokosi 8 metų vaikai, bet patyriau, kad jie buvo nuo 14 iki 17 metų amžiaus!

4) Taipgi iki šio laiko jie neturėjo "knyginio mokslo". Juos mokino tiktai dirbti.

Aš kalbėjau su dviem kinietėm vienuolėm. (Prašau atsiminti, kad šią investigaciją aš dariau asmeniškai, be perkalbėtojų, kiniečių kalboje.) Kinietės vienuolės yra stiprios dvasios, tvirtos valios moterys. Viena iš jų, sesuo Teng Wei Chi, išbuvo tenai 8 metus ir prižiūrėjo skalbyklą. Ji sakėsi mažai žinanti, išskyrus jos darbą, bet pasakojo, kad kartais vaikai neturėjo užtektinai maisto. Nebuvę užtektinai pinigų, sakė ji.

Sesuo Kao Kuan Fang iš-

Naujausia Tarybinė Filma

"Mussorgsky"

Spalvota

Pirmu Sykiu Rodoma Kanadoje

Iš "Boris Godunov" Kompozitoriaus Gyvenimo Laimėjusi Pirmą Prizą 1951 Metų Tarptautiniame Filmų Festivalyje, Įvykusiame Cannes

DABAR RODOMA

STUDIO TEATRE

College ir Manning

Toronto

buvo tenai 18 metų, buvo mokytoja ir rūpinosi mažais vaikais per tris metus. Į mano klausimą, "Ar matei čia vaikus, kurie neturėjo užtektinai maisto?", ji atsakė: "Sąlygos prieš mano laiką buvo gan blogos, o laike japonų okupacijos dalykai buvo dar prastesni." Ji sakė, kad amerikiečiai davė joms baltų miltų. Kiek vėliau paugesnių vaikų grupė turėjo gyvus argumentus su seserimi Kao apie tuos baltus mil- tus. Jie sakė, kad jie niekad jų negavo. Sesuo Kao pripažino, kad buvo primaišyta rupių miltų.

Tuomet mes priėjome prie pačio svarbiausio klausimo: ar stoka maisto paėjo dėl stokos finansų? Išrodo, kad visi vaikai dirbo, kada tik buvo galima. Labai mažai laiko buvo praleista formaliam mokymui. Mes matėm pavyzdžius gražių, brangių siuvinių, pagamintų vaikų. Jie darė čėverykus dėl pardavimo. Nekurie vyresni vaikai ir darbininkai pareiškė, kad institucija gaudavo daug pinigų už vaikų darbus.

Suaugesni vaikai liudyjo,

kad jie vidutiniškai dirbo 11 valandų į dieną, kartais net 18 valandų, kuomet reikėjo greitai išpildyti užsakymus. Daugelį jų gaminių pirkto amerikiečių kariuomenė. Bet nėra finansinių rekordų. Kodėl sesuo Marie Raymond sudegino juos?

Mes suradome dar vieną svarbų faktą: daugelis katalikiškų autoritetų yra pasiryžę priešintis dabartinei valdžiai visais galimais būdais. Valdžia, iš kitos pusės, tiek pat nusistačiusi priversti visus kiniečius pildyti įstaty- mus.

Katalikų vienuolės šioj prieglaudoj nelaikė savęs moraliai atsakomingu mis kaip pilietės klausyti įstaty- mų. Valdžia kaltino, kad jos priduoda neteisingus rapor- tus (vyriausiai praleidamos turto sąrašus), kuomet prasidėjo prieglaudos investiga- cija. Valdžia kaltina, kad vienuolės išsmugeliavo daug amerikiečių duotų pašalpos produktų. Jų metodas, išrodo, buvo prisikimšti po pla- čiais sijonais einant į katedrą ant mišių. Tenai, kaip kal-

(Pabaiga ant 6 pusl.)

Telegrafo darbininkai Chicagoj ir kituose miestuose streikuoja už pakėlimą algų. Čia matote pikietininkus.

Tel.: Res. 526-134 Bus. 526-752

DISTINCTIVE MEMORIALS

MADE TO ORDER

Reasonable

M. C. Delande
927 Main St. Winnipeg

TARYBŲ LIETUVOJ

Kultūros Pakilimas Tarybų Lietuvoje

Neseniai Vilniuje įvykusi Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos antroji sesija svarstė klausimą apie kultūros - švietimo darbą respublikoje.

Tiek pranešėjas, Lietuvos TSR Ministrų Tarybos Pirmininko pavaduotojas K. Preikšas, tiek gausiai dalyvavusieji diskusijose deputatai kalbėjo apie didžiulius pasiekimus Tarybų Lietuvos kultūros - švietimo darbe.

Iš Deputato K. Preikšo Pranešimo

Tarybų valdžios metais Lietuvos darbo žmonės gavo visas sąlygas, vystyti savo kultūrą, nacionalinę savo forma ir socialistinę savo turiniu.

Niekad Lietuvoje nebuvo tiek mokslo ir kultūros įstaigų, tiek mokyklų, kaip kad dabar, Tarybų valdžios metais. Niekad Lietuvoje nebuvo leidžiama lietuvių kalba tiek knygų ir laikraščių, kaip kad dabar, Tarybų valdžios metais.

Tarybų valdžios metais Lietuvoje įvyko tikra kultūrinė revoliucija. Sąjunginės Vyriausybės ir asmeniškai draugo Stalino rūpinimosi dėka mūsų respublikiniame biudžete kas metai skiriamos vis didesnės lėšos švietimo reikalui. 1951 metais asignavimai liaudies švietimui padidėjo daugiau kaip dvigubai palyginti su pirmaisiais pokariniais metais ir sudarė 345,299,000 rublių.

Visuotinio septynerių metų mokymo įvedimas mūsų respublikoje yra vienas žymiausių pasiekimų švietimo srityje. Šiandien beveik kiekviename kolūkyje yra pradinė mokykla, o daugiau kaip pusė vidurnių ir 90 procentų septynmečių mokyklų taip pat yra kaimo vietovėse.

Didelis darbas atliktas ruošiant mokytojų kadrus. Šiais mokslo metais pradinėse, septynmetėse ir vidurinėse mokyklose dirba 17,978 mokytojai, iš kurių 4,369 yra baigę aukštąsias ir vidurines pedagogines mokyklas tarybinės santvarkos metais. Tai dvigubai su viršum daugiau, negu buvo mokytojų buržuazinėje Lietuvoje.

Mokytojų kvalifikacijoms kelti yra įsteigti Respublikinis mokytojų tobulinimosi institutas, metodiniai kabinetai prie sričių ir rajonų liaudies švietimo skyrių ir neakivaizdinio mokymo skyriai prie Vilniaus pedagoginio, šiaulių mokytojų institutų ir prie Kauno, Klaipėdos, Panevėžio mokytojų seminarijų.

Kvalifikuotiems mokytojų kadrui ruošti respublikoje veikia dešimt mokytojų se-

minarijų, trys mokytojų institutai, Vilniaus valstybinis pedagoginis institutas su 4,599 studentais. Neakivaizdiniu būdu mokosi 3,800 mokytojų.

Didelis dėmesys kreipiamas į suaugusių švietimą. Jeigu buržuazijai valdant Lietuvoje mokyklų suaugusiems beveik visai nebuvo, tai šiuo metu veikia 63 mokyklos suaugusiems, 45 darbininkų jaunimo, 94 valstiečių jaunimo mokyklos, kuriose pereinamais mokslo metais mokėsi apie 15,000 mokinių.

Tarybų valdžios metais smarkiai išaugo kultūros švietimo įstaigų tinklas.

Prie klubų - skaityklų ir kultūros namų kaskart vis labiau plečiamas meninės saviveiklos darbas. Jeigu 1946 metais prie klubinių įstaigų veikė 1,400 meninės saviveiklos ratelių su 21,900 dalyvių, tai šiais metais yra 2,600 meninės saviveiklos ratelių su 31,400 dalyvių, tame tarpe 1,494 dramų rateliai, 208 chorai, 740 - liaudies šokių, 101 - muzikos ratelis ir kt.

Įvykusi 1951 metų kovo mėnesį respublikinė darbininkų ir tarnautojų meninės saviveiklos apžiūra parodė meninės saviveiklos ratelių išaugusį lygį. 1,289 chorų, liaudies šokių, dramų, muzikos ir vokaliniai rateliai jungia apie 20 tūkstančių darbininkų ir tarnautojų.

Mūsų respublikoje žymiai išaugo kino teatrų tinklas. Per 6 pokarinius metus kaimo kino tinklas padidėjo 10 kartų, o miestų kino tinklas 2 kartus.

Neregėtai išaugo mūsų respublikoje periodinė spauda. Šiuo metu Tarybų Lietuvoje leidžiami 7 respublikiniai laikraščiai ir 8 žurnalai. Sričių centruose - Kaune, Klaipėdoje ir Šiauliuose išėina sričių laikraščiai. Greit pradės eiti Vilniaus srities laikraštis. Rajonuose išėina rajoniniai laikraščiai.

Lenininės - stalininės nacionalinės politikos dėka vėliai suklestėjo lietuvių liaudies menas Trybų Lietuvoje.

Iš Deputato J. Šimkaus Kalbos

Stalininė nacionalinė politika, kasdieninė mūsų bolševikų partijos parama, didžiojo Stalino rūpinimasis ir vadovavimas atvėrė plačiausias galimybes kelti ir ugdyti lietuvių tautos tarybinę kultūrą, artimą ir brangią mūsų liaudžiai. Visas mūsų kraštas nusėtas kultūros židiniais: mokyklomis ir skaityklomis, kolūkių klubais, skaityklomis ir kultūros namais, chorų ir liaudies šokių rateliais, dramų saviveiklos

būreliais, liaudies orkestrais, dramoms ir kino teatrais, lektoriumais.

Mūsų rašytojai nudirbo didelį darbą ir pasiekė kai kuriuos reikšmingus laimėjimus. Du veikalai: T. Tilvyčio poema "Usnynė" ir A. Guzevičiaus romanas "Kalvio Ignoto teisybė" buvo pažymėti Stalininėmis premijomis. Labai reikšmingas yra poetų A. Jonyno ir J. Macevičiaus kūrinys - poema "Laiškas Vadui", kuriame rašytojai pavaizdavo kolūkius susitelkusius darbo valstiečių nuosirdų dėkingumą didžiajam mūsų liaudies vadui draugui Stalinui už naują laimingą gyvenimą.

Vertingus kūrinius parašė visa eilė ir kitų mūsų rašytojų. Tokie mūsų poetai ir prozininkai, kaip A. Venclova, A. Vienulis, J. Baltušis, K. Korsakas, J. Dovydaitis, V. Valsiūnienė, J. Avyžius, V. Mozūriūnas, V. Reimeris, V. Grybas ir daugelis kitų išleido eilę naujų savo poezijos ir prozos rinkinių, kuriuose apdainuoja ir pavaizduoja nūdienį mūsų gyvenimą, stalininę tautų draugystę, meilę tarybinei Tėvynei ir neapykantą amerikoniškiems bei angliškiems imperialistams.

Mūsų rašytojai aktyviai dalyvauja respublikos socializmo statyboje.

Iš Deputato J. Banaičio Kalbos

Tarybų valdžios metais platų užmojį mūsų respublikoje įgijo masinė meninė saviveikla, kuri taip ryškiai parodo tarybinės liaudies neišsemiamas kūrybines galias.

Šiuo metu mūsų respublikoje veikia apie 5,000 chorų, draminių, pučiamųjų ir liaudies instrumentų, šokių ratelių, kuriuose aktyviai dalyvauja daugiau kaip 60,000 saviveiklininkų. Per trejus nepilnus metus saviveiklos ratelių skaičius išaugo 4 su viršum karto. Draminės saviveiklos ratelių kolūkiuose šiuo metu dirba 1,752. Taip pat sparčiai vystosi šokių saviveikliniai rateliai. Šiais metais jų veikia 162. Žymiai išaugo mūsų chorų ir muzikinių kolektyvų skaičius.

Iš Deputato A. Knyvos Kalbos

Tarybų valdžios metais lietuvių tauta pasiekė milžiniškus laimėjimus liaudies švietimo srityje, laimėjimus, kurie visiškai negalimi buržuazinės santvarkos sąlygomis. Sparčiai išaugo pokariniiais metais mokyklų tinklas ir moksleivių skaičius.

Partijos ir vyriausybės rūpesčiu žymiai išaugo ir sustiprėjo mokyklų materialinė bazė. Per pokarinius metus naujai pastatyti, atstatyti ir pritaikyti 362 mokykliniai pastatai su 44 tūkstančiais vietų. Mokykliniai kabinetai gausiai papildyti mo-

kymo vaizdinėmis priemonėmis, o bibliotekos sukomplektuotos naujomis tarybinėmis knygomis.

Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos antroje sesijoje buvo svarstytas taip pat klausimas - Įstatymo dėl Lietuvos TSR Konstitucijos (Pagrindinio Įstatymo) teksto pakeitimo bei papildymo. Pranešimą šiuo klausimu padarė Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos Įstatymų sumanymų komisijos pirmininkas deputatas V. Niunka. Šiuo klausimu taip pat priimtas nutarimas.

Liaudies Kūrybos Meninė Paroda

Klaipėda. - Čia įvyko rajoninė liaudies kūrybos paroda. Su savo kūriniiais joje pasirodė dešimties žemės ūkio artelių kolūkiečiai, moksleiviai, Gargždų miestelio namų šeimininkės. Buvo pateikti 274 eksponatai. Tai - įvairūs meniškai audiniai, mezginiai, siuvinėjimai, medžio raiziniai, piešiniai ir t.t.

Parodoje buvo eksponuojamas Julijos Žemaitės portretas, kurį medyje išraižė "Laisvės" kolūkio kolūkietis drg. Vilkas. Jis taip pat pateikė iš medžio meniškai išdrožintą stovylėlę, vaizduojančią mergaitę su balandžiu ant rankos. Įdomūs buvo "Žemaitijos" žemės ūkio artelės kolūkietės drg. Lisauskienės parodoje pateikti audiniai su liaudies raštais.

Taip pat meniškai atlikti Mičiurino vardo ir kitų kolūkių eksponatai. 71 eksponatas atrinktas į srities liaudies kūrybos parodą.

P. Slatkevičius

Techninė Konferencija Geležinkelio Stotyje

Šalies geležinkeliuose vis plačiau naudojamas Stalininės premijos laureato inžinieriaus Mamedovo metodas vagonų apyvartai prekinėse stotyse paspartinti.

Šiomis dienomis Vilniaus geležinkelio stotyje įvyko techninė konferencija, kurioje buvo apsvarstyti būdai inžinieriaus Mamedovo metodą įdiegti. Po stoties vyr. inžinieriaus drg. Lichčiovo pranešimo pasisakė vagonų prikabinėtojas drg. Jankauskas, manevravimo dispečeris drg. Poliakovas ir kiti. Numatytos konkrečios priemonės vagonų apyvartai Vilniaus prekinėje stotyje paspartinti.

Inžinierius V. Garbuzas

Daugiakaušiai Ekskavatoriai

Neseniai į Aleksandrijos plytinę buvo prisiųstas daugiakaušis ekskavatorius, pagamintas Charkovo gamyk-

los "Krasnyj proletarij". Nauja technika šiais metais įgalins pilnai mechanizuoti molio kasimą.

Daugiakaušius ekskavatorius gavo taip pat Dvarčionių ir eilė kitų respublikos plytinių.

A. Butėnas

Teatro ir Rašytojų Bendradarbiavimas

Klaipėda. - Vietos dramų teatras ruošiasi savo scenoje pastatyti latvių rašytojo, Stalininės premijos laureato, V. Lacio "Žvejo sūnus" pjesę.

Neseniai Rygoje lankėsi pastatymo režisierius A. Zadeikis ir dailininkas R. Lukšas. Jie susitiko su rašytoju, tarėsi su juo dėl pjesės pastatymo, susipažino su žvejais ir jų gyvenvietėmis, kurias lankė V. Lacio, kurdamas "Žvejo sūnų".

Autoriui pasiūlius, kiek pa-keičiamas pastatymo finalas.

M. Jončaitė

SDKLP Draugijos Centro Komiteto Kontrolės Raportas

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Centro Pildomojo Komiteto finansinės apyvartos vedamose knygo-se, už laikotarpį nuo sausio 1 d. ligi kovo 31 d., 1952 m., padaryta revizija ir atrasta sekantys:

Pajamų Turėta:

Pašalpos fonde	\$1,830.51
Pamirtinės fonde	403.09
Atsargos fonde	243.13
Viso	\$2,476.73

Išlaidų turėta iš:

Pašalpos fondo	\$1,643.00
Pomirtinės Fondo	360.35
Atsargos fondo	511.20
Viso	\$2,514.55

Su balandžio 1 d. 1952 m. pagal fondus buvo sekantys:

Pašalpos fonde	\$6,448.26
Pomirtinės fonde	5,811.66
Atsargos fonde	1,727.77

Viso	\$13,987.69
Karo bonų	\$10,000.00
Komiteto kaucijos	550.00
Bendrai viso	\$24,537.69

Kontrolės Komisija:

J. Ziulys
J. Grigaliūnas
K. Klikevičius

PAŽANGIEČIAI MINES PIRMAJĄ GEGUZES

TORONTO. - Progresy-vė Darbo Partija rengia čia pirmosios gegužės dienos paminėjimą Massey Hall, balandžio 27 dieną.

Tim Buck, jos lyderis, pasakys svarbią kalbą.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C., Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: **EMPIRE 6-4358**

KOVA ŽODŽIU IR RAŠTU

Siuo metu eina taip vadinamas šaltasis karas. Karštojo arba kruvinojo karo kurstytojai varo baisiausią propagandą tikslu prirengti žmones karštam karui. Kadangi jie nori sukelti žmones karui prieš Tarybų Sąjungą ir liaudies demokratijas, tai ir jų propaganda atsukta prieš tas šalis. Nėra tokio melo, kurs jiems būtų per didelis.

Taikos šalininkai, demokratinio progreso šalininkai, aišku, turi stengtis atremti visus melus, kurių pagalba karo kurstytojai bando apdumti žmonėms akis, kad jie lengviau pasiduotų jų vedami į karo ugnį. Taikos ir demokratijos šalininkai šaukia pasaulines konferencijas, tariasi, kaip išlaikyti taiką, kaip atremti karo kurstytojų melus ir pastoti jiems kelią prie karo.

Liaudies Balsas stovi su taikos ir demokratinio progreso šalininkais. Jis padeda taikos šalininkams atremti melus, skleidžiamus karo kurstytojų, kurių yra nemažai ir tarp lietuvių. Dabartiniu metu telpa visa eilė straipsnių, pareiškimų ir kitų raštų, kurie faktais įrodo, kaip reaccionieriai meluoja. Šu sekančiu numeriu pradėsime talpinti Charlotte ir Dyson Carterių pasakojimą apie policiją, teismus ir "vergų" kempes Tarybų Sąjungoje. Kadangi šis klausimas reaccionierių labai plačiai vartojamas, tai nepraleiskit neperskaitę jo atydziai.

ISKELĖ "DIDELE PASLAPTĮ"

Pranys Alšėnas Tėviškės Žiburiuose, pasinaudodamas aukso baronų organo Telegramo straipsniais, skelbia "pasauliui", kad Kanadoje yra daromi sąrašai komunistų ir simpatikų; kad laikui atėjus jie visi bus izoliuoti. Išsismagiņes, jis šaukia Liaudies Balso skaitytojus ir Sūnų ir Dukterų Draugijos narius bėgti (aišku, pas kleboną), kol dar ne vėlu!

Su Praniu Alšėnu ta bėda, kad jis dažnai rašo ir nežino, ką jis rašo. Taip ir dabar. Rašo apie "paslaptis", sąrašus, o tos paslaptys nėra jokios paslaptys.

Darbo Progresyvė Partija praėjusią konvenciją laikė King Edward viešbutyje. Visos diskusijos buvo viešos. Visos rezoliucijos buvo viešai priimtoms, centralinis komitetas viešai išrinktas ir net spaudoje paskelbtos pavardės. Partija veikia viešai ir visi jos pareigūnai iki pat mažiausio yra publikai žinomi. Tad kokių gi slaptų tyrinėjimų čia reikia?

Tas pats ir su Sūnų ir Dukterų Draugija ir Liaudies Balsu. Draugijos viršininkai yra užregistruoti. Kiekvienas naujas perrinkimas užregistruojamas. Susirinkimai laikomi viešai. Protokolų knygoje galima rasti visus tarimus. Ir nėra ten nieko politinio. Liaudies Balso leidėjai taipgi užregistruoti miesto raštinėj.

Komunistai ir pažangiečiai veikia viešai. Ir dabar, Darbo Progresyvė Partija paskelbė viešai savo rezoliuciją, nustatantią veikimo liniją, ir kviečia visus viešai diskutuoti.

Alšėnas, matyt, dar tebegyvena smetoninio režimo dvasia, tad jam tokie sąrašai ir vaizduojasi. O gal jis su tuo nori pabauginti dipukus, kad nesiartintų prie laisvesnių minčių lietuvių? Tai būtų didelis nedėkingumas iš jo pusės dipukų atžvilgiu. Jie ir taip daug prikentėjo karo metu, Vokietijoje būdami. Leiskit jiems laisviau atsidusti.

Senieji Kanados lietuviai tokių Pranių bauginimų nesibaugina. Jie nekartą matė panašius straipsnius Telegramo ir kituose laikraščiuose. Visi reaccionieriai turi vargo savo pastangose sulaukyti žmones nuo blaivesnio galvojimo.

O kas liečia tą "Maskvos auksą", kurį Pranys primeta Liaudies Balsui, tai irgi sena pasaka. Tą pakartodamas jis tik parodo savo sąžinės juodumą. Kas tokį melą skelbia, to sąžinė turi būti juoda.

KAS NAUJO PASAULYJE

Tarybų Sąjunga atsakė vakarinių jėgų notą Vokietijos apvienijimo klausimu.

Savo notoj Tarybų Sąjunga siūlo, kad rinkimus visoj Vokietijoje dėl sudarymo vienos valdžios prižiūrėtų Tarybų Sąjunga, Francija, Britanija ir Jungtinės Valstijos. (Vakarai reikalavo, kad prižiūrėtų Jungtinės Tautos.)

Tarybų Sąjunga taipgi pakartoja siūlymą, kad apvienyta Vokietija turėtų būti pareigota nesidėti į blokus, atsuktus prieš vieną ar kitą pusę. (Amerikiečiai reikalauja vokiečiams laisvės prisidėti prie NATO, atsuktos prieš Tarybų Sąjungą.)

Tarybų Sąjungos pasiūlymas atrodo labai praktiškas. Tik neutrali Vokietija gali būti teisingas išsprendimas vokiečių problemos.

Kanados užsienio reikalų ministeris Lester B. Pearson priminė amerikiečiams Genevos konvenciją belaisvių klausimu.

Genevos konvencija reikalauja sugrąžinti visus belaisvius, ar jie nori, ar ne.

Amerikiečiai reikalauja, kad tie korėjiečiai ir kiniečiai, kurie dėl kokių nors išrokavimų nenorės grįžti, galėtų pasilikti amerikiečių pusėj. Kanadiečiai jiems primena, kad toks reikalavimas nesuderinamas su Genevos konvencija.

Amerikiečiai, iš kitos pu-

sės, skundžiasi, kad britai ir kanadiečiai daro spaudimą amerikiečius.

Bedfordo kunigaikštis, neprigulmingas britų lordų rūmų narys, reikalauja, kad Britanija išpėtų Jungtines Valstijas, kad ji ištrauks savo kariuomenę iš Korėjos, jeigu Jungtinės Valstijos nepripažins Kinijos liaudies valdžios ir nesustos rėmusios čiangkaišekininkų.

Lordų debatuose užsienio politikos klausimu, 64 metų amžiaus kunigaikštis pareiškė, kad amerikiečiai, palaikydami čiangkaišekininkus ir atsisakydami pripažinti liaudies valdžią Kinijoje, paliaubų derybas Korėjoje pavertė niekais.

Jis sako, kad amerikiečiai padarė Korėjoje didesnę peklą, negu kad būtų buvus, jeigu būtų buvę leidžiama pilietiniam karui išsivystyti iki galo.

Amerikiečių siūlymas, kad čiangkaišekininkai būtų siunčiami į Kiniją, jis vadina agresiniais siekais, su kuriais britai neprivalo turėti ką nors bendra.

Generolas Eisenhoweris informavo prezidentą Trumaną, kad jis nori apleisti NATO jėgų komandą. Matomai jis nori mestis į rinkiminę kampaniją.

Jungtinėse Valstijose, taip vadinamose pradinėse nomi-

nacijose, generolas Eisenhoweris susiduria su didele opozicija iš senatoriaus Tafto pusės. Galima sakyti, kad jie kol kas lygiomis. Vietomis Eisenhoweris pirmas, o vietomis Taftas. Vienoj valstijoje Eisenhoweris buvo net trečioj vietoj.

Taftas dar geriau stovėtų, bet jo įstatymas prieš darbininkus, žinomas Tafto-Hartley vardu, labai kenkia jam tarp darbininkų.

Britai, kaip atrodo, pradės didesnę prekybą su Kinija.

Lordas John Boyd-Orr, britų agrikultūros ekspertas ir britų delegacijos galva ekonominėje konferencijoje Maskvoje, pareiškė, kad jis ketina pasirašyti sutartį su kinais, apimančią \$20,000,000.

Jis sako, kad britai nori pirkti Kinijoje maisto produktų, kurių britams labai reikia. Gražon, britai eksportuos į Kiniją tekstilės gaminius ir kitas prekes.

Britanija, sakė jis, privers ta daugiau eksportuoti, kad išvengus nedarbo namie.

Bolivijoje vėl maištas. Šiuos žodžius rašant, dar nežinia, kuri pusė laimės. Bolivijos pranešimai labai neaiškūs. Istorija maždaug tokia.

Pernai buvo prezidentiniai rinkimai. Nei vienas kandidatas negavo didžiumos, bet daugiausia balsų gavo nacionalistinės revoliucijos partijos lyderis Victor Paz Estenssoro. Kongresas turėjo išrinkti prezidentą iš trijų daugiausia balsų gavusių. Bet tuo metu įvyko perversmas: generolas Hugo Bolliuan užgrobė galią.

Prieš Bollivano režimą dabar sukilo Estenssoro šalininkai, vedami vidaus reikalų ministerio brigados generolo Antonio Seleme.

Jungtinės Valstijos atsiskoko pasirašyti konvenciją prieš naudojimą bakterialoginių priemonių kare.

Pasirašė, Kanada, Britanija ir kitos vakarinės jėgos, bet amerikiečiai nesirašo.

Kinija reikalauja, kad mokslininkai ir kiti neutralūs ekspertai ištirtų amerikiečių bakterialogines priemones, naudojamas Korėjoje.

Taikos Tarybos susirinkime Oslo mieste, Norvegijoje, buvo parodyta filmas, kurioje parodoma daug faktų iš amerikiečių bakterialoginio karo Korėjoje.

Šiaurės Atlanto Paktas

(Pasakėčia)

T. TILVYTIS

Drumstam Atlanto vandenį

Susitiko USA Ryklis, Normandijos Silkė

ir karališkas Krabas:

"Kaip, madam Silkutė, gyveni? ..."

O! — Mister Krabas! — Labas! ..."

Silkutė guodžiasi pirmoji: "Galas žino ..."

Gyventi anapus vandenyno

Baugu ...

Aš — silkė ... Neturiu nei dantų, nei nagų ..."

Sunkiai sudejavo Krabas: "Nekaip

ir aš gyvenu ..."

Stumia lauk iš Azijos vandenų.

Tebesilaikau kolonijų įsikibęs,

Bet nebėra ir ten ramybės".

Ryklis apsilaižė: "Ol rait! ... Suprantu ..."

Siūlau sąjungą — gerai?

Drumsim vandenį kartu,

O žvejosis kiekvienas atskirai".

Kaip tik tarė —

Taip padarė:

Be ilgų kalbų

Krabas griebė

Silkę riebią,

O Ryklis čiupo juos abu.

Per Atlantą pasitenkinimo banga nusirito.

Tvirtą sąjungą sudarė grobuonys-draugai.

... Jie visą žemės rutulį prarytų,

Jei būtų laisvi jų dantys ir nagai.

Pastabos

Mūsų finansų ministeris ponas Abbott, patiekdamas biudžetą, įspėjo, kad pragyvenimas pabrangs dar bent 2 nuošimčiais.

Gerai nors tiek, kad iš kalno įspėjo, ko galima tikėtis.

Tarybų Sąjungoj irgi buvo kalbėta apie kainas.

Tenai vyriausybė išleido patvarkymą, pagal kurį maisto gaminiai nupiginami nuo balandžio 1 dienos nuo 12 iki 30 nuošimčių.

Pavyzdžiui, ruginė duona ir miltai nupiginti 12 nuošimčių, kvietinė duona ir miltai 15 nuošimčių, makaronai 20 nuošimčių, riebalai ir mėsa nuo 15 iki 20 nuošimčių, ir t.t.

Nupigintas maistas restoranuose, kambariai viešbučiuose, knygos.

Du pasauliai, — į skirtingas puses ir eina.

Iš visų pusių girdisi nusiskundimai, kad nedarbą Kanadoje žymiai padidino amerikiečių gaminiai, kurių jie Kanadon priverė labai daug.

Jie, žinoma, negali būti už tai peikiami. Jeigu galima — ko laukti. Tai ne vagystė.

Bet kur mūsų valdžia? Kodėl ji nepasirūpino apsauga kanadiečių?

Vienas amerikietis, pirkdamas čekį banke Liaudies Balsui, turėjęs sumokėti daug daugiau.

Girdi, už \$7.00 vertės čekį bankas reikalavęs \$8.50.

Matote, kiek amerikoniškas doleris nupuolė. Seniau mes turėdavome tiek primokėti.

Man atrodo, kad dar ne galas.

Bolivijoj įvyko perversmas. Viena šaika nacionalistų nuvertė kitą.

Pietų Amerikoje tokie perversmai labai dažni.

Amerikiečiai mažai paiso to, kadangi jiems nesudaro skirtumo, kuři šaika valdys, bile tik ne liaudis.

Kur liaudis nori pasiliuosuoti, kaip Indo-Kinijoj, Malajūose, Burmoje, ten jau kitas dalykas.

Amerikiečiai nesidrovėję iškelti Kinijoj čiangkaišekininkus ir paremti juos ginklais, jei žinotų, kad jie laimėtų.

Tokie tai dalykai dedasi klasiniame pasaulyje.

J. Y.

Prezidentas Trumanas su nauju prokuroru J. P. McGranery po to, kai jis pavarė senąjį, pavariusį grafto tyri-

nėtoją, kurs norėjo pirmiausia ištyrinėti patį prokurorą. Atrodo, kad tas "tyrinėjimas" jau nebeįvyks.

Ką Kiti Rašo

Kas Tie Valdemarininkų Vadai?

Lietuvoje buvo žinoma viena tautininkų grupė, paprastai vadinama voldemarininkais, bet formaliai reiškusis įvairiais vardais — Gelžinis vilkas (iš čia jie tiesiog buvo vadinami vilkais), paskiau vokiečių okupacijos laikais virtę Lietuvos Nacionalistų Partija, dar paskiau, kai paaiškėjo šios partijos žmonių ryšiai su Niurnbergo byla, jie pasivadino Lietuvos Atgimimo Sąjūdžiu. Per voldemarininkų sąjūdį praėjo daug žmonių — garbingų ir labai negarbingų. Pastarieji ypač iškilo tada, kai atėjo vokiečiai. Tada kai kurie jų vadai, tikėdami, kad atėjo jų dienos, prisistatė okupantui su pasiūlymais bendradarbiauti, rinko parašus po prašymu okupacinei valdžiai, kad nušalintų laikinąją vyriausybę, kai ir tas nepagelbėjo, 1941 m. gestapo padedami surengė prieš laikinąją vyriausybę sukilimą. Vieni taip ir liko okupantui bendradarbiauti, kit! apsižiūrėję perėjo į rezistenciją. Paskiausiai tam voldemarininkų sąjūdžiui, jau Atgimimo Sąjūdžio vardu, vadovavo St. Vykintas. Stipriausia jų atrama buvo Kanadoje ir jos vietininkijos faktinis vadovas buvo jos vice-pirmininkas, paskui pasidaręs pirmininku Jakubickas. Jis su žinomuoju Jonu Mašiotu buvo ir laikraščio "Laisvosios Lietuvos" redaktoriai. Neseniai nuskambėjo Kanados spaudoje apie "revoliuciją" šio sąjūdžio viduje. Nepatenkintieji Jakubicku, Vykintu ir Mašiotu sušaukimo per kontrolės komisiją vietininkijos suvažiavimą, Jakubicką pašalino iš LAS, atsiribo-

jo nuo Vykinto ir Mašiotu. Pastarieji nenorėjo pasiduoti, ir prasidėjo spaudos puslapiuose kautynės. Ir aukščiau minėto laikraščio visas nr. joms yra skirtas. Iš jo išryškėja, kas per vieni yra tie žmonės, kurie buvo atsistoję sąjūdžio priekyje. Štai Jakubickas Klaipėdoje kreipėsi į Dr. Neumaną, kad suvestų su Vokietijos užsienių reikalų ministerija. Kam. Ogi: "Jakubickas pareiškė, kad veikia prieš Lietuvos vyriausybę sąjūdis norįs padaryti perversmą, bet tam norima prašyti vokiečių reichą pagalbos sunkiaisais ginklais ir žmonėmis". — Bolševikmečiu pabėgęs į Vo-

kietiją. Kas jis buvo ten, matyti iš jo bičiulio kreipimosi į jį: "Tamsta po ilgesnio laiko rudais marškiniais grįžai į Lietuvą ir kaip voldemarininkas reiškė pretenzijas į partijos vadus ir apskrities viršininkus." — Kaip jis iškilo į Kanados LAS vadus, nepatiriame. Bet jo vadovavimo metodai čia apibūdinami aiškiai: "didesnio šmeižtų fabrikatoriaus nėra už tamstą, p. Jakubickai. Bendradarbiaujant su tamsta, nuo pirmos iki paskutinės dienos, apart melo, teisybės negirdėjau. Tą patvirtins ir kiti LAS nariai. Nuo girdėtų šmeižtų vos ausys neapkurto. Juk nėra iš tamstos pažįstamų ne tamstos bukaprotiško galvojimo žmogaus, kuris nebūtų pakrikštytas įvairiausiais šmeižto vardais, o Jūsų simpatikai, kad ir nieko neverti, genijų vardais". — Kai suvažiavimas pasiūlė jam pasitraukti iš redaktorių, jis atvėrė kitą savo metodą: jis trenkęs kumščia į stalą ir pareiškęs: "Aš jus visus sukisčiau į kalėjimą arba deportuosiu, nes žinios apie jus jau baigiamos rinkti... jei išdrįsi dar kartą kalbėti apie demokratiją, būsi sunaikintas." — Nepasiduodamas suvažiavimosprendimams," Jakubickis kreipėsi į teismo įstaigą "sukilimams" sudrausminti. Toliau — suklastojęs čekį ir laikraščio pinigus sau pasiėmęs. Dar toliau: Jakubickis pasiskelbęs renkas aukas, už kurias bus perkami ginklai Lietuvoje kovojantiems partizanams, ir atsiradę kilniaširdžių žmonių, kurie aukoję tam reikalui net iki 50 dol.

Apie kitus: "Jakubickio geiduliavimams, nekaltos organizacijos gražias idėjas išnaudoti piktam, atseit, siauro partinio kromelio reikalui net iki 50 dol. Apie kitus: "Jakubickio geiduliavimams, nekaltos organizacijos gražias idėjas išnaudoti piktam, atseit, siauro partinio kromelio reikalui net iki 50 dol.

PAJESY

SALOMEJA NERIS

Ko tyli, sese, galvą nuleidus,
Ir nebeskamba tavo juokai?
Gamta sužydo, džiaugias pasaulis.
O tu pavytai ir nublankai.

Mano krūtinėj žiema tebsiaucia,
Širdis apšalus kietu ledu.
Mano krūtinėj alkanas skausmas:
Nėra saulutės, nėra žiedų.

Veltui budėsiu ilgąją naktį,
Veltui rymosiu vienų viena —
Liūdnos ir nykios ilgesio raudos
Mano krūtinėj gims su diena.

Mėlynas rytas; žydinti žemė
Tekančiai saulei himnus giedos.
Aš juodai naktiai rankas ištiesiu:
Ji tesiklauso skausmo maldos.

Narsto po erdvę grakščios kregždutės,
Krinta alyvų melsvi žiedai.
Ko gi man, skausme, degini galvą,
Ko gi taip skaudžiai širdį bada!

Vienas, tik vienas žvilgsnis ugningas,
Saulė nušvitęs, laužys ledus.
Vienas tik žodis jo stebuklingas —
Ir mano sieloj gelės nubus.

ŠYPSENOS

Jeį tik galima...

Raštininkas: — Aš labai gailiuosi, kad tamstos partnerys mirė. Ar nenorėtum, kad aš užimčiau jo vietą?

Menedžeris: — Jei tik gali susitarti su graborium.

lams, pritarė Stepas Vykintas ir Jonas Mašiotas. P. Vykintas savame laiške, kuris buvo adresuotas S. Jakubickiui ir dar griežtai slaptas asmeniškai, rašo: — Mielasis, LAS pavadinimas ir jo paskelbta programa yra mums dėkingiausia priemonė mūsų idėjoms skleisti. Kada dauguma LAS narių bus sukompromituoti ir nebus jiems kelio atgal, tuomet viešai pasisakysime, kas mes esame. Voldemaro pravestą vagą turime išvesti iki galo ir ją įgyvendinti atgimusioje Lietuvoje. —

Gindamasis prieš suvažiavimą, Jakubickis sušaukė savo ištikimųjų nėviešą suvažiavimą, kuriame išryškėjo siūlymuose, kalbose ir trečiojo veiklos metodai — Jono Mašiotu. "Pagaliau, artimetikas Jonas Mašiotas... surado metodą, kad visus tuos "niekšus" reikia sukiršinti tarpusavyje, kad pagauti intrygų išsiblaškytų... Toms intrygoms pasėti priemonę numatė užgrobtą LAS laikraštį "Laisvąją Lietuvą", per kurią pradėjo seriją po serijos fabrikuoti ir leisti pačius nekultūringiausias šmeižtus, prieš lietuvišką visuomenę, krikštydami komunistais, kitus kriminalistais, enkavedistais, geštapi-ninkais."

Tokis yra išlikęs vaizdas žmonių, kurie laikraščio vadinami avantiūristais, kai sąjūdžio bičiuliai susipyko ir teko kreiptis į svetimųjų teismą dėl organizacijos turto pasidalinimo. Jei tai tiesa, kas laikraščio yra aprašyta, tai aiškėja, kas tam sąjūdžiui vadovavo, aiškėja ir kodėl to sąjūdžio laikraštis "Laisvoji Lietuva" tiek pamazgų visiems buvo pripylusi. Jei tai netiesa būtų, tai sąjūdžio žmonių moralę ir metodus atestuotų patsis šis laikraštis. — Darbininkas.

Apie šunis ir Spaudos Banditus

Kadaise kunigas Krupavičius pavadino save valkataujančiu šunim, kuris bastosi iš vietos į vietą, nežinodamas kada galės grįžti į prarastą rojų (Lietuvą).

Neseniai, Kalifornijoj leidžiamam žurnale "Lietuvių Dienos" generolas Raštikis irgi rašė apie šunis, kuriems jis prilygino tūlus ne jo plauko "veikėjus". Nesielkime, jis sakė, kaip šunys, nesielkime (Pabaiga ant 6 pusl.)

Valdančioji Klasė

Charlotte ir Dyson Carteriai

(Tąsa)

Kai Darbininkai Daro Įstatymus

Mes ne advokatai, bet nėra reikalo būti advokatu, kad matyti, kuo skiriasi pamatiniai įstatymai Tarybų Sąjungoje nuo mūsų šalies įstatymų. Paimkime keletą pavyzdžių:

(1) Jei nedirbi, negauni pinigų. (Išskyrus vaikus, studentus, invalidus ir senus žmones). Palyginkit tą su mūsų šalimi, kur yra saujai tokių "laimingų" žmonių, kurie juo mažiau dirba, tuo daugiau gauna, kol tampa turtingi, kad gali gyventi vien išnaudodami darbininkus.

(2) Suaugusių Tarybų Sąjungos žmonių pareiga dirbti naudingą darbą. Nėra įstatymo, verčiančio žmones dirbti, bet į tinginius žiūrima su panieka, o gerieji gyvenimo dalykai eina dirbantiems žmonėms. Žinoma, "mūsų gyvenimo būdas" yra visai priešingai, pas mus darbininkai visuomet turi mažiau pajamų, negu kitos grupės.

(3) Kaip kad buvo sakytą anksčiau, tarybiniai įstatymai garantuoja laisvę nuo nedarbo. Tenai niekas nesiūcia "užtingas" už darbą. Visi darbo žmonės apsirūpino darbu ir moka sau atitinkamas algas.

(4) Juo sunkesnis ir purvinesnis darbas, tuo daugiau atlyginimo. Tarybiniai angliakasiai ir plieno darbininkai gauna aukščiausią atlyginimą, dažnai didesnį už inžinierių ir profesorių. Tarybiniai žmonės skaito tą teisingu dalyku.

(5) Tarybiniai įstatymai garantuoja kiekvienam darbo žmogui užtektinai poilsio. Nė tik atostogas su alga, bet ir puikius kurortus be atlyginimo ar su labai mažu atlyginimu.

(6) Prie socializmo, visi, kurie negali dirbti (sergą, susižeidę, seni), pilnai išlaikomi, be mažiausios žymės labdarybės.

Mes sugrįšime prie tarybinių įstatymų kitame skyriuje. Čia mes norėtume paminėti vieną įstatymą, kuris labiausiai suįdomavo mus. Tai ne vienas įstatymas, bet visa eilė, su daugeliu smulkmenų, išdirbtų tarybinių unijų. Tai įstatymas apie "atleidimą" darbininkų iš darbo.

Kanadoje, bosas ar menedžeris turi teisę atstatyti bilę ką, išskyrus nekurias industrijas, kur "atleidimai" turi atkreipti atydą į darbininkų išdirbtą laiką. Kanados darbininkas gali kreiptis į teismą, jei bosas nesumoka algos, bet nėra įstatymo su-

laikyti bosą nuo atleidimo tūkstantį darbininkų, ar net nuo uždarymo dirbtuvės.

Socialistinė šalyje, nėra boso, išskyrus visus darbo žmones. Aišku, tenai yra menedžeriai. Bet tarybinis menedžeris tiek tegali atstatyti darbininką, kiek mūsų mokytojai gali išmesti mokinį iš mokyklos. Taip, kaip mūsų mokytojai gali reikalauti pašalinti blogą studentą, taip tarybinis menedžeris gali reikalauti paleisti blogą darbininką.

Apie tai mes teiravomės keturiose didelėse įmonėse. Štai kokia įprasta "atleidimo" procedūra didelėse įmonėse:

Menedžeris nusiskundžia apie darbininką unijiniam dirbtuvės komitetui.

Darbininkas, unijos viršininkai ir menedžeris apkalba skundą privatiškai.

Jeigu kaltas, darbininkas gauna išpėjimą.

Jei darbininkas, po pakartojamų išpėjimų, nepasitaiso, menedžeris nutaria paleisti. Klausimas turi būti škelstas mėnesiniame visos dirbtuvės darbininkų susirinkime.

Darbininkai nepakenčia blogo darbo, bet jei yra kokiu abejonių, unija negali leisti pašalinti darbininką.

Daleiskime, kad visi sutinka, kad darbininkas turi būti atleistas. Tada darbininkas gali kreiptis į unijinį visos įmonės komitetą.

Jei bent vienas komiteto narys nesutinka, negalima darbininko atstatyti.

Darbininkas, kaip ir menedžeris, gali kreiptis į centralinį unijos komitetą, kad peržiūrėtų visą reikalą.

Ant galo, jei atleistas darbininkas jaučia esąs nuskriaustas, gali kreiptis į teismus, iki pat aukščiausio.

Darbininkų Pusė

Mes taipgi suradome, kad šie įstatymai ir patvarkymai yra griežtai pildomi. Tas tai ir padarė mums didžiausį įspūdį; unijos, o ne menedžeris turi galią, kur reikala liečia atleidimą, ir jei įsikiša teismas, tai tikslu apsaugoti darbininką.

Kanadoje, kas girdėjo, kad prokuroras įsikištų tikslu apsaugoti darbininkų teises? Tarybų Sąjungoje jūs rasite daug atsitikimų, kur prokuroras įsakymu yra vedami tyrinėjimai, kad išaiškinti netikslumus, paeinančius iš unijos ir menedžerio neatsargaus pasielgimo. Tas nei kiek nestebėtina, kuomet žinai, kad tarybinis prokuroras yra darbo žmonių atstovas. Mes matėm užrašus bylų, kur prokuroras įsakė menedžeris sumokėti visą

darbininkų pražudytą algą (septyni ar daugiau metų atgal).

Negalima įtraukti darbininką į "juodą sąrašą" už tai, kad jis ar ji buvo atleistas. Visi tarybiniai darbininkai turi taip vadinamas Algų Knygutes, kur yra rekordai jų algų, darbų ir t.t. Tai unijinė sistema, kad užtikrinti kiekvienam darbininkui tinkamą atlyginimą už jo ar jos darbą. Bet prieš įstatymą įrašyti į tą knygutę, kad jis buvo disciplinuotas ar atleistas. Bile kokia praktika, prilygstanti "juodam sąrašui", įstatymais uždrausta.

Kanados darbininkai gali matyti, kaip šie įstatymai daro gyvenimą skirtingu tenai. Vietoj bijoti įstatymų, jie jaučiasi tų įstatymų apsaugoti. Tai jų įstatymai.

Tarybiniai žmonės prie to pripratę. Tokia padėtis prasidėjo 1917 metais, kada socialistinė revoliucija įvyko su obalsiu "Visa galia taryboms!" Tarybos yra darbininkų rinkti organai. Skaitytėjai, kurie yra skaitę laikraščius 1917-20 metais, gali atsiminti, kaip buvo puolama revoliucija už tai, kad ji atidavė visą galią darbo žmonėms. Tais laikais, mūsų laikraščiai neslėpė šio fakto. Šiandien, jie daro viską, kad užslėpti tą.

Paimkime plačiai skleidžiamus du šmeižtus, net nekurių unijų lyderių mėgiamus:

"Tarybų Sąjungos profsąjungos yra netikros!" Jis pasakoja mums. Jie sako, kad unijos tenai niekad "nekovoja" už darbininkus, niekad nešaukia streikų. Bet žmonės, kurie daro tokius pareiškimus, niekad neišsitaria, kad tarybiniai darbininkai yra savo šalies valdonai.

Vietoj to, jie sako: "Tenai yra nauja valdančioji klasė!" Jūs negalit priversti juos pasakyti aiškiai, kas tą naują valdančiąją klasę sudaro. Nekurie sako, kad tai "maža grupė Kremliuje". Kiti sako, kad tai "milijonas komunistinių bosų".

Bet niekad nei vienas nesumini nei vienu žodžiu, kad tarybinius įstatymus leidžia darbo žmonės, dėl darbo žmonių, ir vykdo patys. Jie niekad jums nepasakys to paprasto fakto, kad didelė didžiama komunistų Tarybų Sąjungoje yra darbininkai dirbtuvėse ir farmose.

JEN TZE ISTORIJA

(Atkelta nuo 2 pusl.)
tinimas sako, jos atidavė savo giminėms ir draugams.

Naujas judėjimas prieš graftą ir korupciją Kinijoje pastaruoju laiku atgavo netikėtai didelį kiekį vaistų, paklodžių, audeklo ritimų ir sauso pieno (paversto miltais). Valdžia sako, kad tas viskas buvo išnešta iš prieglaudos.

Scena iš tarybinės filmos "Mussorgsky", kuri rodoma Studio teatre, College ir Manning, Toronte.

KĄ KITI RAŠO

Mes turėjome ilgą pasikalbėjimą su Meno ir Kultūros ministerijos pareigūnu, kuris yra atsakingas už religinius reikalus. Jis buvo gana filosofiškas. "Neužmirškite," sakė jis, "Kinijoje yra 7,000 vienuolių, jų tarpe 2,000 užsieniečių, ir tiktai 20 buvo suimta. Mes pasiuntėm patyrusius labdarybės darbininkus reorganizavimui virtuvės ir prižiūrėjimui sveikatos ir apšvietos prieglaudose. Vienuolės tebeveikia. Jūs negalit sulyginti mūsų prieglaudų su Anglijos ar jūsų šalies prieglaudomis. Mūsų buvo feodalistinės institucijos, kuriose direktoriai turėjo absoliučią galią, o kai kurie buvo tikrai supuvę." Apie seserį Marie Raymond jis pasakė: "Ji buvo autokratinė, jos disciplina buvo žiauri, ir ji labai kamavo vaikus darbu."

Kas liečia valdžios bylą prieš prieglaudą, aš kalbėjau su Katalikų universiteto prezidentu. Jis yra garsus mokslininkas, Chen Yuan. Jis sakė, kad jis buvo labai sukrėstas "labai juodų sąlygų prieglaudose", kurias jis asmeniškai lankė. Jis buvo pats nariu teismo, kuris sprendė vieną tokią bylą.

Aš mačiau sunkiai dirbantį personalą, valdžios pastatytą prieglaudą. Jie įrodė, kad jie žino, kaip vesti reikalus. Atrodo, kad vaikų sveikata pagerėjo. Jie mokinami. Jiems padedama nugaltėti visus sunkumus. Aš pasidariau daug nuotraukų su savo kamera prirodymui to.

Mūsų investigacija Jen Tze Katalikų Prieglaudos Pekinge veda mus prie tikėjimo, kad nėra pamato laukiniams puldinėjimams, kurį atliko Vakarų spauda prieš Kinijos valdžią. Šios prieglaudos vaikai, kaip ir visi neturtingi Kinijos vaikai, nuo dabar turės užtektinai pavalgyti, apsiirengti. Dėl šio fakto, mes du Kanados krikščioniški misijonieriai, kurie praityje dažnai buvome įpuolę į bevilgtę dėl labai blogų sąlygų Kinijoje, dabar esame labai patenkinti.

(Atkelta nuo 5 pusl.)

kandziokim!
Temą apie šunis tūli dipukai išritulojo iki temos apie spaudos banditus. Apie spaudos banditus visą gerklę suriko Viktoras Biržiška. Jo straipsnis apie spaudos banditus tilpo "Naujienose" (No. 18). Anot jo, spaudos plunksnos banditų "apsčiai prisivo šių dienų Amerikos lietuvių spaudoje."

V. Biržiška sako:

"Plunksna, kurią jie (spaudos banditai), savo tikruosius veidus paslėpę slapyvardžiais, ar savo irne savo vardų ir pavardžių inicialais, kuriais jie pasirašo savo straipsnius, sąmoningai vartoja savo aukai sutriuškinti iš pasalų, teršdami savo politinio objekto gerą vardą... Jų kritikos ir polemikos dažniausia kupinos pagiežos savo priešui... Savygarbos jausmas yra tokiems moraliems banditams visai svetimas."

Taip kalba dipukas Viktoras Biržiška apie dipukus, kuriuos jis vadina plunksnos banditais. Matyt, kad tokių plunksnos banditų yra daug, jeigu jau reikia juos apšaudyt iš biržiškinių kanuolių.

Tai, dabar turime viešą prisipažinimą iš dipukiškos viršūnės, kad esama dipukiškų plunksnos banditų.

V. Biržiška niekad nesipiktino, kada tie patys plunksnos banditai atakuoja progresyvius lietuvius. Tada jie cacos, tada jie geri.

Tokių plunksnos banditų Viktoras Biržiška randa ir "Naujienose". Tas, žinoma, joms negali patikti ir tai tuo labiau, kad Biržiška įvardijo "Naujienu" bendradarbi Kėdainį, Dr. K. Griniaus atsiminimų redaktorių.

Jei V. Biržiška būtų palikęs Kėdainį ramybėje, tai viskas su ju raštu apie spaudos banditus būtų buvę tvari. Bet Biržiška prisiceliavo į artimą "Naujienuoms" žmogų ir "Naujienu", atsi-prašydamos Kėdainį, pataria Viktorui Biržiškai "dažyti savo plunksną į rašalą, o ne

Ra
Marc
buvo
kia"
das
storu
Daba
yra
šytoj
La
rašy
lius i
tiem
dalin
vių
mi lit
certa
jos l
Anta
kaus
rašy
nem
kia"
Su
mūsi
ratū
susir
polit
liai s
romi
dies
Lietu
varg
ką k
ta v
kūri
sunk
jo ju
kia"
Vala
pata
surin
ji: k
rašti
būt,
mies
žudy
kiti
ny k
gai
skilt
kien
—
trau
prad
Ei
Zi
Či
kari
nešt
gimt
Zygi
U:
Volg
išsin
Da
kui.
Si
ko n
—
i tul
Ri
ju p
se. f
čiau
T:
kuri
—

Tėvynės Karo Frontuose

J. MACIJAUSKAS

(Tęsa)

Rašytojų P. Cvirkos ir J. Marcinkevičiaus iniciatyva, buvo išleistas "Tėvynė šaukia" meno ir literatūros prielaidas "Pergalė", vėliau tapęs storu literatūros almanachu. Dabar "Pergalės" žurnalas yra Lietuvos Tarybinių Rašytojų Sąjungos organas.

Laisvu laiku kariai patys rašydavo eilėraščius, vaizdelius ir apsakas. Pradedantiems rašytojams padėdavo daliniuose buvę įžymūs lietuvių rašytojai. Buvo ruošiami literatūros vakarai ir koncertai. Liudo Giros, Salomėjos Nėries, Petro Cvirkos, Antano Venclovos, Jono Šimkaus, Kosto Korsako ir kitų rašytojų kūryba, užimdavo nemažą vietos "Tėvynė šaukia" puslapiuose.

Sunku pamiršti pirmąjį mūsų rašytojų suruoštą literatūros vakarą. Kareivinėse susirinko kareiviai, vadai ir politiniai darbuotojai. Jie giliai susikaupę, kuone su asaromis akyse klausėsi iš širdies parašytus kūrinius apie Lietuvą, apie ją užgriuvusį vargą ir jos sūnų didvyrišką kovą. Entuziazmas, kurį tą vakarą sukėlė rašytojų kūriniai, padėjo kariams jų sunkiame triūse, vėliau lydėjo juos į kautynes.

... Eilinis "Tėvynė šaukia" numeris perskaitytas. Valandėlę kareivinėse viešpatauja tyla. Žiūrėdamas į surintėjusius veidus, galvoji: kiek minčių sukėlė laikraštis kariams... Vieni, galbūt, galvoja apie sugriautus miestus ir kaimus, apie nužudytus tarybinius žmones, kiti — apie lietuvių partizanų kovą, kuri taip įspūdingai nupasakota laikraščio skiltyse. Tylą nutraukia kažkieno balsas:

— Na, dabar, vyrai užtrauksime dainą, — ir pats pradeda:

Eina garsas nuo rubežiaus, —
Žirgą reik balnoti...

Čia, prie Volgos krantų, kariai prisiekė garbingai nušėsti savo kovos vėliavą ligi gimtojo Nemuno.

Žygis į Pafrontę

Užpakalyje paliko plačiąjį Volga, žali nuolaidūs krantai, išsimėtę kaimeliai.

Daliniai traukė fronto linkui.

Spalio šventę kariai sutiko naujoje vietoje, netoli se-

į tulžį".

Rietenos, vaidai, tulžis ir jų politikoj ir jų laikraščiuose. Ėdasi jie savo tarpe pikčiau kaip erkės.

Tai taip išrodo tas amaras, kuris nori užplūsti Lietuvą!

— Vilnis.

nosios Tulos. Apylinkės miškuose išaugo ištisas palapių ir žeminių miestas.

Senajam Rusijos mieste kiekvienas namas, kiekvienas akmuo bylojo apie žiaurius mūsų su vokiškaisiais okupantais. Dar visai neseniai Tulos ginkladirbiai petytį petį su Tarybine Armija gynė savo miestą ir neįsileido į jį fašistinių grobikų, kurie visomis jėgomis stengėsi užimti Tulą ir atidaryti sau kelią į Maskvą. Fašistinės gaujos buvo sulaikytos prie pat miesto sienų ir po to nublokštos toli į vakarus.

Vietovės, kur apsistojo mūsų daliniai, buvo išknaišiotos apkasų, prieštankinių griovių, apipintos viela; žemė suraižyta bombų sprogių, ištisi kaimai sudeginti ir paversti griuvėsiais. Bet šita žemė dabar jau buvo laisva. Gyventojai grįžo iš miškų ir iš naujo pradėjo kurti savo gyvenimą. Gyvai poškėjo kirviai — žmonės statėsi sau naujus namus. Lyg apie baisų marą, jie pasakojo mūsų kariams apie fašistų žvėriškumą.

... Kareivių būrys sustojo viename kaime, kuriame buvo likusios trys trobelės, nedidelė apleista cerkvė ir dvi daržinės. Ten, kur anksčiau, matyt, stovėjo kitos trobos, stūksojo apgriuvę kaminais, tiesė apdegusias šakas belapės obelys; šalia juodavo rūšiai, iš kurių rūko dūmai. Liūdnei, labai liūdnei atrodė tas kaimas po hitlerinės okupacijos.

Iš vieno rūsio išlindo senyva, raukšlėtu veidu moteris. Dangstydamasi skarmalais, ji šlepsėjo būrio link.

— Labą dieną, motinėle, — pasveikino ją būrio vadas.

— Sveiki, sveiki, sūneliai.

Prašau užėiti, ką turime, tuo

ir pavajšinsime. Ne ką, tiesa, mes dabar turime, nes tie niekšai viską sudegino, kiek žmonių išvežė, kiek sušaudė. Baisu ir prisiminti, ką tie išgamos čia išdarinėjo... Regite tą ažuolą? Va, ant kalniuko. Kiek žmonių ant jo šakų pakorė tie budeliai!... Buvo tokia mūsų mokytoja Pavlova. Suėmė ją ir klausia: "Kur partizanai slepiasi?!" O argi jinai galėjo išduoti?! "Nežinau", — tik tiek ir tepasakė budeliams. Kaip jos nekankino: buožėm daužė, ir plaukus rovē, ir sąnarius laužė! Bet jos, balandėlės, nepalaužė. Anksti rytą suvarė mus visus prie ažuolo ir užnerė mokytojai kilpą ant kaklo. O ji švelniai pažiūrėjo į mus ir tarė: "Nebijokite, gerieji žmonės! Šitie šunes karia mane, bet juk jie bijo manęs, jie bijo jūsų..." Bobos tuoj aimanuoti verkti, o kolkio panaktinis Maksimavičius kad suriks: "Kraugeriai! Mūsų daug, visų nepakarsite!"... Kas tada dėjosi, sūneliai! Sugrūdo visus vyrus į mokyklą, užrakino duris, apstojo langus ir padegė. O štai čia — duobė. Tenai visi mūsų vaikučiai...

Moteris gailiai sukukčiojo, pasvirusi ant leitenanto peties.

— Mes atkeršysim, motin, jiems už viską! — ramino leitenantas moterį.

— Atkeršysim, — pritarė kareiviai.

Visoje žemėje, kurią buvo okupavę fašistai, vėjas žarsitė po laukus pelenus...

... Netoliese buvo nedidelė geležinkelio stotelė, kurios pavadinimas buvo nepaprastas — Jasnaja Poliana. Šalia bėgių dar tebegulėjo sudaužyti vokiečių tankai, sutriuškinti sunkvežimiai.

Jungtinių Valstijų plieno darbininkų lyderiai, Philip Murray (dešinė) ir D. Mc-

Donald (kairė) su savo ad-

Tūkstančiai mūsų kareivių ir karininkų sujaudinti skaitė stotelės pavadinimą. Šiose vietose gimė didysis rusų literatūros kūrėjas — Levas Tolstojus. Čia buvo sodyba, kur jis ilgus metus gyveno ir kūrė savo nemirstamus veikalus. Jasnaja Poliana pasidarė ypatingai mėgstama mūsų karių vieta. Kas žin ar buvo daliniuose bent vienas, kuris nebūtų aplankęs šių istorinių vietų. Laisvalaikio kariai ilgai kalbėdavosi apie Tolstojų, pasakodavo viens kitam perskaitytų kūrinių turinį. Lietuviškųjų dalinių kariai mylėjo ir brangino didžiojo rusų rašytojo meną.

Vokiškieji grobikai žvėriškai išdraskė muziejų-sodybą. Į Jasną Polianą atvykę mūsų junginio kariai pamatė baisesius vokiškųjų okupantų pėdsakus: didžiulės mokyk-

los ir ligoninės griuvėsiai, apdegusius Tolstojaus gyvenamus kambarius, išmėtytus ir sudraskytus paveikslus, knygas, išniekintus mylimojo rašytojo kapus.

Čia, sudegintuose kaimuose, prie nukankintų gyventojų kapų, išdraskytos didžiojo rusų rašytojo sodybos - muziejaus junginio kariai prisiekė negailestingai keršyti fašistiniams barbarams.

(Bus daugiau)

Reikia Siuvėjų

Mums reikia siuvėjų (operatorių), tikrai patyrusių prieš siuvimo vyrų ir berniukų "windbreakerių". Kreipkitės: West Point Sports-wear, 71 York St., Toronto.

Reikalingas Real Estate Pardavėjas

Mums reikia nejudomo turto pardavėjo (real estate salesman). Proga užsidirbti geras pajamas. Jei turi automobilį, gali patikti žmonėms, kalbi angliškai, atsiliepk į šį skelbimą. Skambink Arthur'ui H. Kivinen, brokeriui, MOhawk 5464. (Toronto)

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą. Pardavimui turime didelį pasirinkimą. Prašome Kreiptis:

JOHN BARCAS

Atstovauju

BOLTON REAL ESTATE

357 Roncesvalles Ave. Tel. OL. 5169

Namų Adresas

213 KEELE ST. Tel. LY. 3707

Užsitikrinkit Pagalbą Ligoj ir Nelaimėj

Istodami į

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugiją

Minint Draugijos 40 metų Gyvavimo Sukaktį

VAJUS TESIS nuo SAUSIO 1 iki LIEPOS 1

Laikė Vajaus Istojimas iki 40 Metų Amžiaus Veltui; Nuo 41 m. iki 50 m. Perpus Nupigintas

Draugija Gyvuoja nuo 1912 Metų

Turi 11 kuopų Kanadoje ir virš \$24,000 kapitalo

Ligonų Pašalpomis ir Pomirtinėmis Draugija Savo Nariams Yra Išmokėjusi Virš \$65,000.

Nario Mokestis: 35 c., 65 c. ir \$1.10 į Mėnesį

Dėl informacijų kreipkitės:

Ch. Narush, 489 Ossington Ave., Toronto 4, Ont.

Montrealo žinios

Kaltina Duplessį už Paaikininimą Mokytojų

Provincialis liberalų partijos vadas George Lapalme, kuris laikas atgal kalbėdamas viešam susirinkime, aštriai kritikavo Duplessį ir jo Union National provincialę valdžią, kuri, pasak jo, tiesiog niekina mokytojus, paneigia jų pilietines teises. Ypatingai jis kreipė dėmesį į tai, kad mokytojai, vyrai ir moterys, ne tik kad gauna mizernas algas, bet jiems įstatymais uždrausta ir reikalaujama aukštesnių algų; jiems, jis sako, "ne vien, kad atimta teisės streikuoti, bet neturi teisės ir patiekti savo reikalavimus arbitracijos tribunolams".

Dabartinė U. N. administracija giriasi daug statanti mokyklų, bet Lapalme sako, "budavoja mokyklas todėl, kad gerai apsimokanti propozicija, o mokytojų reikalai apeleisti, kadangi iš to nėra jokio pelno Duplessio partijai."

Stipriai ir, veikiausiai, teisingai pasakyta.

Jūrininkams Pakeltos Algos

Laivakrovių unija pranešė, kad apie 4,000 Kanados jūrininkų, pasirašius naują sutartį su laivų savininkais, ga-

vo akelti iki \$20.00 į mėnesį. Taipgi ranešimas sako, kad sutrumpintos ir darbo valandos.

Majoras Houde Paaikisino

Balandžio 3 d., Montrealo atsilankė naujai paskirtas kanadietis Governor General — aukščiausiasis Anglijos įgaliotinis Kanadai — Vincent Massey. Kada jis oficialiai atvyko į City Hall, tai majoras Camillien Houde, vietoj pasitikti, visiškai pasišalinė. Už tai jis susilaukė nuo Anglijos patrijų daug "pipirų". Spaudžiamas, ant galo išleido pareiškimą, kuriame jis pasiaiškina kodėl jis taip pasielgė, būtent:

Majoras sako, gerbiąs tą vietą, kurią Mr. Massey laikė, bet jis neapkenčia jo asmeniškai ir už tai jam atsilankius į City Hall, majoras pasitraukęs — protestui. Majoro nuomone Massey stovi už centralizaciją, ypatinai už sucentralizavimą apšviotos (mokyklų ir kolegijų) ir federalės valdžios rankas, o tas reikštų, majoro supratimu, išnaikinimą francūzų Kanadoje.

Tai pamėgdžiojimas Duplessio nesąmoningų, šovinistinių išvedžiojimų, dėl sunai-

kinimo francūzų tautybės. Būtų daug geriau, jei šie du ponai (Duplessis ir Houde) stotų už pakėlimą gyvenimo lygmalos ir tas geriausiai užtikrintų francūzų tautybės išsilikimą.

Gandro su Taksi Lenktynės

Pereitą savaitę čia įvyko savotiškos "lenktynės" tarp "gandro" ir taksi.

Buvo taip: Mrs. Oschitzki, pasijutusi artinantis gimdymo laikui, važiavo su savo vyru į ligoninę. Bevažiuojant materis pajuto kai ką tokio. Paprasė vairuotoją važiuoti greičiau. Vis vien nieko negelbėjo. Kūdikis užgimė taksi-je prie pat ligoninės durų, be slaugės ar gydytojo pagalbos.

Motina ir naujagimė paguldytos ligoninėje. Abi, sakoma, jaučiasi labai gerai.

Miesto Byla Dėl Tilto

Aukštesniojo ir apeliacijų teismo nuosprendis, kad miestas sumokėtų Nacionalei Harbor Komisijai kasmetinių trūkumų \$686,134 už operavimą Jacques Cartier tilto ir \$40,809 palūkanų, miesto tarybos liko atmetas ir manoma eiti į vyriausiąjį Kanados teismą.

Dalykas stovi štai kaip: 1928 m. pradėdant budavoti tiltą, buvo pasirašytas kontraktas, kad Harbor Komisija, Kvebeko provincija ir Montrealo miestas sumokės lygiai tilto pastatymo išlaidas. Buvo apskaičiuota, kad kainuos 10 milijonų dolerių, bet kuomet darbas buvo baigtas, tai kainavo arti 20 milijonų dolerių.

Harbor Komisija aiškina, kad miestas, pagal kontraktą, turi mokėti savo dalį ir metinių trūkumų. Bet miestas sako ne. Todėl dalykas ir atsiūre į teismą.

Shower Parė

Pereito šeštadienio vakarą Mrs. Griniuvienės namuose Zosėi Adomaitytei buvo surengta priešvedybinis balius — Shower party.

Zosė yra Vytauto Šlečio sužadėtotinė ir juodviejų vestuvės įvyks netolimoj ateityj.

Staiga Mirė Zuperka

Balandžio 7 d., netikėtai, staiga mirė Vladas Zuperka, sulaukęs 54 metų amžiaus.

Zuperka buvo plačiai pažįstamas tarp Montrealo lietuvių. Jaunose savo gyvenimo dienosė skaitėsi progresyviu žmogumi, priklausė prie pažangių organizacijų. Turėjo savotiškų gabumų, dar daugiau — energijos. Nemažiau buvo ir karjeristas, taipgi kerštingas, jei jį politiniai kas užpykdė. Per eilę pastarųjų metų veikė prieš tas organizacijas ir idėjas, kurias anksčiau jis pats budavojo.

Kaip plačiai pažįstamo ir staiga mirusio, tai šerment-

se jo lavoną aplankė labai daug lietuvių, ypač senų kanadiečių. Nuo giminių, artimų pažįstamų ir asmeniškų draugų, karstas buvo apkrautas vainikais.

Velionis paliko nuliūdime žmoną, Stelą Šiuplevičiūtę (Prano ir Petro Šiuplevičių sesutė) ir dukterį Stefaniją (Mrs. Dudek). Palaijotas per šv. Kazimiero bažnyčia, Cote Des Neiges kapinėse.

Dviem dienom vėliau mirė naujai atvažiavęs lietuvis Aleksandras Stankevičius, sa-

koma, vidutiniško amžiaus žmogus.

PIETŲ AFRIKA DIDINA POLICIJĄ

Johannesburg. — Pietų Afrikos valdžia nutarė padvigubinti policijos jėgas. Girdi, labai padidėjo plėšikavimai.

Atrodo, tačiau, kad ji bauginasi žmonių judėjimo prieš jos reakcinį režimą.

Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

Liudviko Bonaparto Briumerio Aštuonioliktoji ir Naminis Karas Prancūzijoje. Kietais apdarais, 360 puslapių. Kaina \$1.50. Parašė Karolis Marksas.

MOTINA. Parašė Maksimas Gorkis. Viena iš idomiausių apysakų. 500 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50

POVILAS JURKA. Parašė R. Mizara. Apysaka iš Amerikos žmonių bei Amerikoje gyvenančių lietuvių gyvenimo. 318 puslapių. Kaina \$1.00.

SENO VINCO RAŠTAI. Telpa 10 apysakų iš Amerikos žmonių gyvenimo. 450 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$1.50.

GAMTA IR ŽMONĖS. Parašė M. Ilinas. Labai aiškiai išdėsto gamtą ir kaip žmonės ją pasikinkė savo naudai. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

TARYBŲ GALYBĖ. Parašė Kanterburio dekanas Dr. H. Johnson. Knyga parašyta karo laiku apie tarybinę tvarką. 224 puslapių. Kaina 75 centai.

ZMOGUS IR MAŠINA. Sutašė Jonas Kaškaitis. Knyga gausiai iliustruota, suteikia davinį apie technikos išvystymą ir to reikšmę žmonijai. Kaina \$1.00.

POPIEŽIAI IR LIETUVIŲ TAUTA. Parašė prof. Povilas Pakarklis. Knygoje išdėstoma: Pėjų vaidmuo; jų žygiai; lietuvių kova prieš kryžiuočius. Knyga turi 255 puslapius. Kaina \$1.50.

Kaip ir Senatvėje Būti Jaunam. Parašė Dr. J. J. Kaškiaučius. Naudinga knyga sveikatos klausimu, ypatinai dėl senesnio amžiaus žmonių. Kaina 65 cent.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas
P. O. Sta. C., Box 1007, Toronto 3, Ont.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623
Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED.

CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau. Išskiriant skalbinius.

Paimame is namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRenmore 1135
Telefoną Atsako Lietuvaite

Savininkai:

J. Matulaitis, G. Kriauciūnas, A. Majauskas

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrušis, P. Kersulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRenmore 6679

VERDUN, QUE.

Pareikimas Specialės Komisijos dėl Nustatymo ir Ištyrimo Aplinkybių Sušaudymo Lenkų Belaisvių Katyne

(Tąsa)

Netrukus po to, kai jos pradėjo dirbti, Aleksiejeva, Michailova ir Konachovskaja ėmė pastebėti, kad vasarnamyje vyksta "kažkokie tamsūs dalykai".

A. M. Aleksiejeva paliudijo:

"...Vertėjas Johanas kelis kartus mus įspėjinėjo Arneso vardu, kad mes turime 'laikyti liežuvi už dantų' ir neplepėti apie tai, ką mes matome ir girdime vasarnamyje.

"Be to, aš iš visos eilės momentų spėjau, jog šiame vasarnamyje vokiečiai vykdo kažkokius tamsius darbus..."

"1941 metų rugpiūčio pabaigoje ir didesnę dalį rugsėjo mėnesio į 'Kozji Gory' vietovės vasarnamį beveik kasdien atvykdavo keli sunkvežimiai.

"Iš pradžių aš į tai neatkreipiau dėmesio, bet paskui pastebėjau, kad kiekvieną kartą, kai į vasarnamio teritoriją atvykdavo šios mašinos, jos prieš tai pusvalandžiui, o kartais ir visai valandai, sustodavo kažkur kelyje, einančiame nuo plento į vasarnamį.

"Tokią išvadą aš padariau dėl to, kad mašinų užimas nutildavo kiek laiko po to, kai jos įvažiuodavo į vasarnamio teritoriją. Tuo pačiu laiku, kai nutildavo mašinų užimas, prasidėdavo pavienis šaudymas. Šūviai sekė vienas po kito trumpais, bet maždaug vienodais tarpais. Po to šūviai nutildavo, ir mašinos privažiudavo prie pat vasarnamio.

"Iš mašinų išlipdavo vokiečių kareiviai ir puskarininkai. Garsiai tarpusavyje kalbėdamiesi, jie eidavo prausis į pirtį, o po to girtaudavo. Tomis dienomis pirtis visuomet būdavo kūrėnoma.

"Mašinų atvykimo dienomis į vasarnamį papildomai atvykdavo kareivių iš kažkokios vokiečių karinės dalies. Jiems būdavo specialiai pastatomos lovos kareivių kazino patalpose, kurios buvo įrengtos vienoje vasarnamio salėje. Tomis dienomis virtuvėje buvo gaminama daug pietų, o prie stalo buvo paduodama dviguba svaigiųjų gėrimų porcija.

"Netrukus prieš mašinų atvykimą į vasarnamį, šie kareiviai ginkluoti išėdavo į mišką, matyt, į tą vietą, kur sustodavo mašinos, nes po pusvalandžio ar po valandos grįždavo tomis mašinomis drauge su kareiviais, kurie nuolat gyveno vasarnamyje.

"Aš, tur būt, nebūčiau pradėjusi stebėti ir nebūčiau pastebėjusi, kaip nutyla ir vėl prasideda į vasarnamį atvykstančių mašinų užimas, jei kiekvieną kartą, kai at-

vykdavo mašinos, mus (mane, Konachovską ir Michailovą) nebūtų varę į virtuvę, jei mes tuo metu būdavome kieme prie vasarnamio, ar nebūtų draudę išeiti iš virtuvės, jei mes būdavome virtuvėje.

"Si aplinkybė, o taip pat tai, kad aš kelis kartus pastebėjau šviežio kraujo pėdsakus ant dviejų jefreitorių drabužių, paskatino mane atidžiau išsižiūrėti, kas vyko vasarnamyje. Tada aš ir pastebėjau keistas pertraukas mašinų judėjime, jų sustojimus miške. Aš taip pat pastebėjau, kad kraujo pėdsakai buvo ant tų pačių žmonių — dviejų jefreitorių drabužių. Vienas jų buvo aukštas, rudas, antras — vidutinio ūgio, šviesiaplaukis.

"Iš viso to aš padariau išvadą, kad vokiečiai mašinos atveždavo į vasarnamį žmones ir juos sušaudydavo. Aš net maždaug spėjau, kur tai vyko, nes atėdama į vasarnamį ir išėdama iš jo, netoli kelio pastebėdavau keliose vietose naujai suverstą žemę. Šios naujai suverstos žemės plotas kasdien ėjo ilgyn. Po kurio laiko žemė tose vietose įgijo savo įprastą vaizdą".

Į Specialiosios Komisijos klausimą, kokie žmonės buvo šaudomi miške, netoli vasarnamio, Aleksiejeva atsakė, kad buvo šaudomi lenkai karo belaisviai, ir savo žodžiams patvirtinti ji papasakojo:

"Būdavo dienų, kai mašinos į vasarnamį neatvykdavo, tačiau kareiviai išėdavo

iš vasarnamio į mišką, iš ten buvo girdėti dažni pavieniai šūviai. Grįžę kareiviai būtinai eidavo į pirtį ir po girtaudavo.

"Ir štai buvo dar toks atsitikimas. Kartą aš likau vasarnamyje kiek vėliau, negu paprastai. Michailova ir Konachovskaja jau buvo išėjusios. Aš dar nespėjau baigti savo darbo, dėl kurio likau, kai staiga atėjo kareivis ir pasakė, kad aš galiu išeiti. Čia jis rėmėsi Rozės potvarkiu. Jis ir palydėjo mane ligi plento.

"Kai aš nuėjau plentu nuo pasisukimo į vasarnamį kokių 150-200 metrų, aš pamaciau, kad plentu ėjo grupė karo belaisvių lenkų, apie 30 žmonių, sustiprintos vokiečių sargybos lydimų.

"Kad tai buvo lenkai, aš žinojau iš to, kad dar prieš karui prasidedant, o taip pat kurį laiką po vokiečių atėjimo, aš sutikdavau plente lenkus karo belaisvius, kurie dėvėjo tokią pat uniformą su jiems būdingomis keturkampėmis kepurėmis.

"Aš sustojau kelio pakraštyje, norėdama pažiūrėti, kur juos veda, ir pamaciau, kaip jie pasuko prie posūkio į mūsų 'Kozji Gory' vietovės vasarnamį.

"Kadangi tuo metu aš jau atidžiai sekiau visa, kas vyko vasarnamyje, aš susidomėjau ta aplinkybe, grįžau kiek atgal plentu ir, pasislėpusi krūmuose prie kelio, ėmiau laukti. Maždaug po 20 ar 30 minučių aš išgirdau būdingus, man jau pažįstamus, pavienius šūvius.

"Tada man pasidarė viskas aišku, ir aš greitai nuėjau namo.

"Iš to fakto aš taip pat padariau išvadą, kad vokiečiai šaudė lenkus, matyti, ne tik tai dienos metu, kai mes dirbome vasarnamyje, bet ir naktį, kai mūsų nebūdavo. Tada man tai pasidarė aišku dar ir dėl to, kad aš prisiminiau atsitikimą, kai visi vasarnamyje gyvenę karininkai bei kareiviai, išskyrus sargybinius, keldavosi vėlai, apie 12-tą valandą dienos.

"Kelis kartus apie lenkų atvykimą į 'Kozji Gory' mes sprendėme iš įtemptos padėties, kuri viešpatavo tuo metu vasarnamyje..."

"Visi karininkai išėdavo iš vasarnamio, patalpose telikdavo keli sargybieniai, o vachmistras nuolat telefonu tikrindavo postus..."

O. A. Michailova paliudijo: "1941 metų rugsėjo mėnesį miške 'Kozji Gory' labai dažnai buvo girdėti šaudymas. Iš pradžių aš nekrepdavau dėmesio į privažiujančius prie mūsų vasarnamio dengtus iš šonų ir viršaus, žaliai nudažytus sunkvežimius, kuriuos visuomet lydėjo puskarininkai. Po to aš pastebėjau, kad šios mašinos niekuomet neuvažiuoja į mūsų garažą ir tuo pat metu nėra iškraunamos. Šie sunkvežimiai atvažiuodavo labai dažnai, ypač 1941 metų rugsėjo mėnesį.

"Tarp puskarininkių, kurie visuomet važinėjo kabinose greta šoferių, aš pastebėjau vieną aukštą, išblyškusių vei-

du ir rudais plaukais. Kai tos mašinos privažiudavo prie vasarnamio, tai visi puskarininkai, lyg pagal komandą, eidavo į pirtį ir ilgai joje prausdavosi, o po to labai girtaudavo vasarnamyje.

"Kartą šis aukštas, rudas vokiečių, išėjęs iš mašinos, nuėjo į virtuvę ir paprašė vandens. Kai jis iš stiklinės gėrė vandenį, aš pamaciau kraują ant jo munduro dešinėsios rankovės rankogaliu".

(Bus daugiau)

NUSIZUDĖ SU 4 VAIKAIS

WINDSOR. — Rusas S. Aksiuk, 38 metų amžiaus, gesu nusizudė pats ir vaikus nužudė kambaryje, nakties metu. Moteris tuo tarpu dirbo restorane. Grįžusi sukėlė aliarmą, bet buvo jau vėlu. Ji pati norėjo nusizudyti, matomai, iš susikrimitimo.

Asiukas su tėvais pabėgo į Jugoslaviją laike 1917 metų revoliucijos. Perna jis su šeima atvyko į Windsorą. Matyti sunkios gyvenimo sąlygos palaužė jo valią.

Tel. LA. 4441

Dr. H. Rosenfeld's

Officialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2-4 v. p. p.,
7-8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Parduodam Namus

PARUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOZILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDA
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERUN AVE., VERDUN

Tel. YOork 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas

Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

Montrealo Lietuvių Gėlininkas

Marcel Allard

Gėlės ir buketai visokiems reikalams

CR. 3533 - Telefonas - Res. DO. 3696

6420 Iberville St.

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Tel.: BELairs 2200.

Valandos: kasdien nuo 3 iki 4 v. po piet, išskyrus šeštadienius ir sekmadienius. Vakaraais: tikslai pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 iki 8 val. vakaro.

Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas

Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas.

Darau visokias operacijas ir persvietimus (X-Rays)

Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina

4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

V. KATAJEVAS

Aš Liaudies Sūnus

(Taša)

Tkačenka pasiūkė savanorį pas save, užkišo ranką už diržo, atstatė koją ir ilgai tylėjo, perveriančiai žiūrėdamas į jauną, su gražiomis, rusvomis, beveik juodomis, akimis veidą. Staiga išraudo ir suriko:

— Kas jūs čia toks esate, kad agituojate bateriją?

— O jūs kas toks?

Tkačenka truputį pagalvojo.

— Baterijos komiteto pirmininkas.

— Aš jūsų nerinkau.

— Penkiolika parų!

— Man?

Samsonovas sukando dantis ir pabalė.

— Mano rankose armijos karinės bolševikų organizacijos mandatas.

Jis ištraukė iš šoninės palaidinės kišenės keturlinką popierių ir ištiesė podpraporščikui.

— Užsidėkite akinius, jei esate neraštingas.

Jam taikomas žodis "akiniai" ir studentiškos savanorio akys įsiutino feldfelį. Bet jis susivaldė.

— Pas mus, baterijoje, ačiū dievui, kol kas bolševikai dar nekomanduoja, — tarė jis ir pamirkė aplink susirinkusiems kareiviams: matėte, girdi, žasiną?

Bet niekas nenusisypsojo.

Kitą dieną buvo perrinktas baterijos komitetas. Dabar jo pirmininku tapo Samsonovas. Daugumos priimtoje rezoliucijoje buvo sakoma: "Mes, antrosios baterijos kareiviai, susirinkę rugsėjo ketvirtą dieną, pareiškime, kad kovosime: 1) už nedelsiamą slaptų sutarčių paskelbimą, 2) už nedelsiamą taikos derybas, 3) už nedelsiamą visų žemių perdavimą valstiečių komitetams, 4) už visos gamybos kontrolę, 5) už nedelsiamą Tarybų suaukimą. Mes, artileristai, nors ir nepriklausome bolševikų partijai, bet už visus reikalavimus ir šūkius mirsiame drauge su jais."

Nors, tiesą sakant, Semionas ir nenorėjo drauge su bet kuo mirti, o labiausiai pasaulyje norėjo gyventi ir vykti namo, vis dėlto jis su pasitenkinimu pakėlė nuo saulės nurudavusią, kaip tabako lapas, ranką ir ilgai ją laikė viršum kepurės. Tkačenka žiūrėjo į jį su neapykanta. Brigados vadas dėl ligos padavė raportą ir išvažiavo iš fronto. Juo pasėkė daugumas kareivinių.

—

Feldfelis

Prasidėjo ketvirtųjų karo metų ruduo. Miškuose drakėsi sutrėšusi lapija. Juoda, lietinga ir vėjuota naktis tū-

nojosi ties frontais. Peršlapusiomis blauzdų apvijomis traukė keliais dezertyrai. Kareiviai, slapstydami šlamančiuose krūmuose, prišliauždavo prie kareivinių žeminių ir klausydavosi palangėse.

Retkarčiais ūkėdavo patrankos šūvis.

Vieną kartą, naktį, divizijoje sukilo pulkas. Korpuso vadas įsakė apsupti kareivius ir sušaudyti iš kulkosvaizdžių. Kulkosvaizdžių komanda atsiskė.

Trečią valandą naktį, apsilvilkęs apsiaustą su kapišonu, į bateriją atėjo kapitonas — baterijos vadas. Paskui jį — vyresnysis kareivinis-poručikas.

Feldfelis elektriniu žibintuvėliu švietė jiems kelią.

— Baterija, pasiruošk mūsų!

— Sukomandavo vyresnysis kareivinis.

Iš žeminių išsoko numeriai ir, drebėdami nuo lietaus, šoko prie pabūklų. Kapitonas prisikišo prie akių celuloidiniame rėmelyje žemėlapi. Feldfelis apšvietė jį žibintuvėliu. Kapitonas susitvarkė su kompasu, pagalvojo ir įsakė dvi antrojo būrio patrankas išritinti iš blindazo ir atgręžti atgal. Pripuolęs akimis prie panoramos, jis pats parinko taikymo vietą ir nustatė kampa.

— Šrapneliais, — ramiai pasakė ir, nueidamas, dar kartą pažvelgė į žemėlapi. — Taikiklis septyniolika metrų penki, vamzdelis septyniolika metrų. Tretysis ir ketvirtasis, ugnis!

Iš mieguistumo nesuvokdamas, kas vyksta, Semionas įprastu judesiu nustatė taikiklį, išlygino horizontą, terkštelėjo užraktu ir jau buvo betraukęs virvutę, kaip staiga iš užpakalio pasigirdo bausis riksmas:

— Stok! Nešauk!

Semionas apmirė su sugniaužta rankoje virvute.

Apsisiautęs pečius miline, viršum galvos mosuodamas žibe, iš telefonistų apkaso bėgo savanoris Samsonovas. Jis išskleidė patrankų tarnybą — iš kur ir jėgų tiek atsirado — ir, priėjęs prie patvado, griebė jį už gerklės.

— O jūs pasakėte draugams kareiviams, į ką jiems įsakoma šaudyti? Ar sakėte?

Tą pačią akimirka Tkačenka užsimojo ir trenkė Samsonovui kumštini į veidą. Savanoris pargriuvo.

— Ugnis! — suriko kapitonas.

Taikytojai dėsė. Tuomet kapitonas žengė prie Semiono, tarė "atsprašau" ir ištraukė iš jo sustingusias rankos virvutę.

— Poručike, malonėkite

stoti prie ketvirtojo pabūklų laikytoju. Ugnis! — sūktelėjo kapitonas ir čia pat nugriuvo su persautą galva.

Antroji kulka mirtinai patiesė poručiką. Kas šovė, liko nežinoma. O jau baterijos link, su išskleista raudonąja vėliava ant lazdos ir už pečių pakabintais šautuvais, — jo sukulio pulko deputatai.

Telefonistai laikė už rankų Tkačenką. Kiti iš jo plėšė kardą ir revolverį. Čia pat jis buvo areštuotas. Samsonovas svyruodamas atsikėlė nuo žemės, išspiovė kraują ir įsakė feldfelį saugoti. Tkačenką nuvedė į tuščią blindazą ir pastatė sargybini, kad rytoj jį pristatytų į sukulio pulko štabą. O tuo metu kareiviai juokauti nemėgo.

Prieš aušrą prie areštuotojo sargybą perėmė Semionas. Prie peties laikydamas nuogą kardą, Semionas keletą kartų praėjo pro blindazą ten ir atgal.

Iš po žemių pro mažą langelį mirgėjo šviesa. Semionas pasilenkė ir pažvelgė į vidų. Jam rūpėjo sužinoti, ką daro Tkačenka per tas paskutines savo gyvenimo valandas.

Sofijos tėvas sėdėjo be diržo ant narų, padėjęs rankas ir galvą ant mažo, į žemę įkalto lentinio stalelio. Šalia jo gulėjo kepurė su kareivinio kokarda. Ant stulpo kabanti žibalinė spinkė apšvietė juodą žilstančią galvą ir tamsiai raudonas ausis. Veido nebuvo matyti. Tik tai kyšojo juodo ūsio galiukas su žilės balzgėmis.

Semionas pats sau palingo galva ir vėl ėmė vaikščioti. Praslinkus trisdešimčiai minučių, jis dar kartą pažvelgė į blindazą. Tkačenka sėdėjo vis dar toje pačioje padėtyje. Semionui pasirodė, kad podpraporščikas verkia. Pagailo jo. Semionas pasitraukė nuo langelio, galvodamas, ar neužėiti pas areštuotąjį ir ar nepasiūlyti jam parūkyti tabako.

Pradėjo aušti. Juoda padange pamažu slinko vandeningi debesys.

Staiga iš blindazo pasibeldė į langelį. Feldfelis kurčiu balsu reikalavo, kad jį išleistų susitvarkyti. Semionas truputį pagalvojo, paskui nusileido laipteliais žemyn, atidarė duris ir, taręs: "Tik be jokių kvailybių", praleido feldfelį į priekį.

Apyaušrio sambrėšk yje feldfelis pažino Semioną. Tylėdami juodu nuėjo keletą žingsnių į šalį, už krūmų.

— Na, viens, du — ir baigta, — tarė Semionas.

Feldfelis stovėjo, nufeldes galvą. Semionas išvydo jo veidą. Tai buvo liūdnas veidas, jau beveik jauno, tik ką verkusio žmogaus. Ant nudribusių ūsų dar tebekarėjo ašaros.

— Klausyk, Semionai, — prisiversdamas tarė Tkačenka: — aš tavę pažįstu, ir tu mane gerai pažįsti. Ir nors aš

prieš tave ir prieš žmones, gali atrodyti, labai nusidėjęs, bet tai ne mano kaltė, o kaltė viso mūsų karinio gyvenimo. Tu dar tebečiulpei motinos pieną, o aš jau ėjau mokomąją komandą. Paleisk mane iš baterijos. Tau už tai nieko nebus, o man... — jis pravirko. — Vis dėlto, kaip ten bebūtų, mes iš vieno kaimo. Atsimink, tai viena.

Antra. Kalbu, kaip prieš tikrąjį dievą: sugrįši sveikas namo — siųsk piršlius.

Jis nusiėmė kepurę ir delsiu judesiu šluostė akis, iš kurių riedėjo ašaros.

Semionas susigrądinio. Jis bailiai apsidairė aplink. Baterija miegojo.

— Klausyk... — tarė jis pakūždomis ir ryžtingai mostelėjo ranka, — bėk. Aš nemačiau.

Tkačenka atsargiai nuslinko į krūmus ir tą akimirksnį dingo iš akių.

Kai rytą iš pulko štabo atėjo Tkačenkos, Semionas stačiai atsakė:

— O jo nėra jau nė kvapo. Nuėjo vėjas ir iki šiol dar negrįžo.

— Ir tegu, — rauk jį veidui! — nelaukai tarė pulko komiteto deputatas, skiedrele krapštydamas nuo blauzdų apvijų purvo sluoksnį. — Dar rankas tepti į kiekvieną maitą. O ką, draugai baterininkai, ar kuris neturite tabokėlės vienam dūmui?

Semionas mielai išėmė iš šarvarų kišenės skardinę dėžutę, bet pulko deputatui į rankas jos nedavė, nes gerai žinojo pėstininkų papročius, o pats ją atidarė ir įdėjo į ištiestą su juodomis raukšlėmis delną, lygiai vieną žiupsnį.

Čia pat jis atsiduso ir tarė:

— Iš vieno kaimo. Kaip bebūtų. O popieriaus prasi-gyvenkite pas ką nors kitą.

—

Karo Pabaiga

Spalio mėnesio dvidešimt penktą dieną pasibaigė apkasinė kareivio kančia. Visa vėdžia atiteko Taryboms.

"Darbininkų ir valstiečių vyriausybė, pastatytoji spalio 24-25 (lapkričio 6-7) dienų revoliucijos, pasiremiant darbininkų, kareivių ir valstiečių Tarybomis, pradėjo derybas dėl teisingos demokratinės taikos".

Šie žodžiai, pasakyti Lenino antrajame visos Rusijos Tarybų suvažiavime, perėjo per frontus.

Dabar jau niekas neabejojo taika. Neabejojo tuo ir Semionas.

Tačiau, kol vyko taikos derybos su vokiečiais, praėjo dar trys mėnesiai. Tiesa, daugumas kareivių, nesusilaukdamas įsakymo, su visais ginklais išėdavo namo. Jų sulaukyti buvo nebegalima: jie ėjo imti žemių iš dvarininkų.

Dalimiai rėtėjo. Frontas dar laikėsi. Bet Semionui są-

žinė neleido palikti be šeimninko mielą pabūklą. Nepri-tiko bombarduotojui taikytojui, senam kareiviui ir Georgijaus kavaleriui, išėiti iš baterijos, neturint rankose paleidžiamojo dokumento su vado parašu, su pridėtu valdiniu antspaudu.

Pagaliau vasario dvylikąją dieną buvo pasirašytas demobilizacijos įsakymas.

Tuo metu brigada stovėjo tolimame rezerve prie Kameneco - Podolsko. Baterijos štabas buvo įsikūręs sudugusios dvaro sodybos tuščioje arklidėje. Arklidės durys buvo atviros.

Už pušinės, grubiai sukaltos baterijos raštinės dėžės, ant žyginės, brezentu apsiūtotos karininkiškos skrynutės sėdėjo apsikniaubęs, bet švariai nusiskutęs, savanoris Samsonovas — tik ką kareivių išrinktas baterijos vadas.

Šalia jo klūpojo baterijos raštininkas ir rausėsi aplankuose. Ant dėžės, pavadavusios stalą, buvo išdėlioti sąrašai, paruošti liudijimai, antspaudai ir atidaroje nedegamoje dėžutėje — luisteliai kerenkų.

Samsonovas, toli išmetęs savo skaudančiąją koją, sėdėjo su papacha be kokardos, apsilvilkęs švediška odine striuke be antpečių, tačiau gerai apsiginklavęs.

Vėjas iš kiemo į arklidę nešiojo sausas snieguoles. Jos netirpdamos skrajojo apytamsiam arklidės ore.

Su maisto maišeliais ir kuprinėmis, žygio aprangoje, vienas po kito įeidavo baterininkai. Truputį nejaukiai jausdamiesi, jie sustodavo prie dėžės ir gaudavo dokumentus bei pinigus.

— Na, Kotka, ar jūs ką nors sugalvojote? — paklausė Samsonovas, kai Semionas iš eilės priėjo prie jo. Semionas sutriko.

— Na? Daugiau gyvumo!

— Nieko neįsėina, drauge baterijos vade, — atsidusdamas tarė Semionas: — reikia namo. Sėti.

— Taip. Na, ką gi. Nieko nepadarysi. Gaila. Geras taikytojas. O gal dar pakeisi? Štai, žiūrėk: Kovaliovas pasilieka, Popienka pasilieka, Androsovas pasilieka. Žmonių — dvidešimt pasilieka. Alga — penkiasdešimt rublių mėnesiui. Vis dėlto, kaip bekalbėtume, Darbininkų Vals-tiečių Raudonoji armija.

— Vėl kariauti?

— Gali prireikti.

Su kuo gi tat, jei beveik su visais susitaikė?

— Ech, tu, mano vėtytas bičiuli, — atsidusdamas, tarė Samsonovas ir, parėmęs kumštini skruostą, susimąstė. — Na, pakaks. Laisvam valia. Pasirašyk atsiskaitymo lapę ir dumk sėti.

Semionas gavo popierių ir pinigų — demobilizacinius, už Georgijaus kryžių, maistpinigius ir alga, iš viso per keturiasdešimt rublių — dvi

Nr. 1,06

geltonas kpašto ženkltojamus vinygų. Visa į šarvarų kalui įsiūtųpė, atidavė pagarbą ir kairį petį, i

Kieme : trankos su jų vaikščio nepažįstam pachos p prisisegęs Semionas būklą. Ji tūkstančio žymių, ti kaip motin ir apgamė kūno. Semidj.

— Gera — griežta nepažįstan — Iš jo i tanciai ašt šimt devy. Tik tiek.

Ir, nelė mo, ryžtin mo, nuga kuprinę.

Jis ėjo i mą fronto Liepsnojo Vasario m Kai mes i

O vokiečia

Prie Pinu

Jau seni nes. Sodži

Mes

Win

Še

Atsil

gėrin

387 SH

Sviežias

višk

geltonas krenkas ir kelis pašto ženklus, tuo metu vartojamus vietoje smulkių pinigų. Visa jis gerai suslėpė į šarvarų specialiai tam reikalui įsiūtą kišenę, išsitempė, atidavė baterijos vadui pagarbą ir, pasisukęs per kairį petį, išėjo iš arklidės.

Kieme stovėjo šešios patrankos su priekabomis. Prie jų vaikščiojo su pliku kardu nepažįstamas sargybinis, pачochos priešakyje įstrižai prisisegęs raučoną kaspiną. Semionas pažino savo pabūklą. Jis pažintų jį tarp tūkstančio kitų iš daugelio žymių, tik jam pažįstamų, kaip motina pažįsta dėmeles ir apgamelius ant kūdikio kūno. Semionui suspaudė širdį.

— Geras buvo pabūklas, — griežtai susiraukęs, tarė nepažįstamam sargybiniui. — Iš jo išsauta trys tūkstantčiai aštuoni šimtai dvidešimt devyni kovos šoviniai. Tik tiek.

Ir, nelaukdamas atsakymo, ryžtingai išėjo iš kiemo, nugara pametėdamas kuprinę.

Jis ėjo ir sau dainavo žinomą fronto dainą:

Liepsnojo miškas Augustavo Vasario mėnesio speiguos, Kai mes iš Rytprusių žygiavom, O vokiečiai mums iš paskos.

Prie Pinučių Tvoros

Jau seniai nustojo lojė šunes. Sodžiuje pragydo tretis

Bangos choras, kuris savo veikimu yra nudirbęs daug gražaus kultūrinio darbo Toronte. Jo dainomis, jo surengtais koncertais, jau daug kartų, per metų metus, torontiečiai ir kitų kolonijų lietuviai

grōž josi ir gērėjosi. Dabar Bangos choras darbuojasi perstatymui kito meniško veikalo, trijų veiksmų operetės "Miškų Gėlė" Perstatymas įvyks šeštadienį, balandžio 26 d., 300 Bathurst St.

gaidžiai. O Semionas ir Sofija vis dar niekaip negalėjo persiskirti.

Prieš geras dvi valandas jie atsiveikindami pasibučiavo, ir Sofija įėjo į savo darželį, užkabindama kabliu vartelius. Bet taip ir pasiliko prie pinučių, kaip prilipusi.

— O ką tėtė? — gal dešimtą kartą pakuždomis klausė Semionas, taikydamas per tvorą pridengti milinės skvernu jos pečius.

— Tėtė parėjo iš fronto spalio viduryje, — gal dešimtą kartą ji atsakė pakuždomis.

— Piktas?

— Piktasnis už šunį.

— Manęs neprisiminė?

— Ne.

— O gal prisiminė, tik tau iš galvos išėjo?

— Kaip dievą myliu, nieko. Na, tai ir iki pasimatymėlio. O tai jau mano kojos visai sušalo. Bėgsiu į pirkia.

— Palauk. O senis žino, kad aš čionai?

— Jo nėra namie. Vakar į Baltus turgun išvažiavo. Na, aš bėgu. O tai, žiūrėk, žmonių iš kaminų dūmai jau pradeda rūkti.

— Palūkėk, dar suspėsi.

— Švelniai paklausė jis, žiūrėdamas į akis.

Semionas labai norėjo papasakoti mergaitei visa, kas tarp jo ir jos tėvo nutiko pozicijose. Bet jis suprato: apie tai kalbėti neverta. Ar maža kas gali atsitikti tarp dviejų žmonių iš vienos baterijos? Kam tai reikalinga? Iš kitos pusės degė nekanturumu sužinoti Tkačėnkos ketinimus: ar neketina jis "trauktis atgal", atsisakyti nuo savo tvirto kario žodžio? Iš tokio galvijo visko galima laukti.

— Ššš... — vos girdimai, įsiklausydama sukuždėjo ji. Ššš... nieko negirdi?

(Bus daugiau)

Vištos ir Kiaušiniai

Šviežios vištos, žąsys, taipgi švieži kiaušiniai

pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

Staiga Sofija pagriebė jo ranką ir stipriai suspaudė.

— Ką, mano širdele? —

WINDSOR, ONT.

Mes Senieji Windsoriečiai Kviečiame Detroito, Windsoro ir Apylinkės Lietuvius Atsilankyti į

Šokius

šeštadienį, Balandžio (April) 26

Croatian National Home

2520 ST. LUKE RD.
(Kampas Seminole St.)

Šokiams Grieš Gera Muzika

Atsilankiusieji turėsite progą pasilinksminti prie gėrimo bei užkandžių.

Svetainė atidara nuo 6-tos val. vakaro

Rengėjai

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išaria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KL. 4989
Rezidenc. Midway 9352

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop
Skubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS
Savininkas
640 Main St., Winnipeg

Mes Dabar Parduodam

Geriausios Rūšies Futras, Zakietus, Skraistes ir Kalnieriuis

- Siuvam Pagal Mierą,
- Parduodam Gatavus,
- Taisom, Perdirbam,
- Pakeičiam Fasoną

Darbas Garantuotas

Dėl padėjimo vasarai į šaldytuvą šaukit: EM. 3-8884
Sandėlis ant Vietos

PRINCESS FASHION FURS

506 Queen St. West

Telefonas: EMpire 3-8884

ir

750 Yonge Sr.

Telefonas: RA. 8971

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

Elora Flower Shop

72 Lippincott St.

RA. 5459

630 Queen St. W.

PL. 4183

Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams

Po darbo valandų telef.: LO. 3691 arba OE. 4175

BANGOS CHORO STATOMA

Trijų Veiksmų Operetė

"Miškų Gėlė"

Šeštadienį, Balandžio 26 Dieną

Temple Theatre - 300 Bathurst St.

"Miškų Gėlė" — tai puikus muzikalis veikalas. Jame daug gražių choro dainų, duetų, solo. Daug skanaus juoko. Jaunimas šoka "Kalvelį" ir kitus šokius.

(Parašė drg. Z. Janauskas, autorius plačiai žinomos trijų veiksmų komedijos "Pusseserė Salomėja".)

Labai Prašome Visų Išgyti Tikiėtus iš Kalno.
Juos Platina Choristai.

KVIEČIAME VISUS ATsilankyti

Pradžią 7.30 val. vakaro

Ižanga \$1.00

Rengėjai

Keletas Žodžių Apie Operetę "Miškų Gėlė"

TORONTO. — Negaliu iškeisti netaręs keletą žodžių apie Bangos choro rengiamą perstatyti trijų veiksmų operetę "Miškų Gėlė".

Daug būtų galima ką pasakyti apie lošimą, apie dainas, bet... visko išpasakoti negalėsiu. Geriausiai bus, jeigu patys atvyksite, išgirsite ir pamatysite.

Viena galiu tikrai pažymėti, kad choras dainuos labai gražių ir daug dainų. O duetai ir solos, taipgi labai puikūs, žavinti.

Regina Strazevičiūtė (Mrs. Palamar), žymiausiaji Toronto lietuvių dainininkė, — operetės žvaigždė, — dainuoja visą eilę puikių solo dainų ir duetų. Reikia pasakyti,

Mrs. Regina Palamar (Strazevičiūtė), kuri Bangos choro statomos operetės "Miškų Gėlė" yra žvaigždė. Ji yra puiki dainininkė ir turi gerai išlavintą ir malonų balsą. Savo rolėj ji dainuos solo ir duetus. Tai plačiai žinoma ir mylima lietuvių dainininkė. Operetės perstatymas įvyks šeštadienį, balandžio 26 d., 300 Bathurst St.

kad Regina pati pirmoji iš visų artistų ir choristų išmoko savo rolę ir dainas. Jau dabar ji tikrai gerai lošia ir dainuoja. Jos partnerys — J. Žižiūnas, (jaunasis) westonietis, berods, mūsų scenoje pasirodys pirmu sykiu, bet gan gražiai, — galima tą užtikrinti. Jis lošia jau dabar pūsėtina gerai, bet dar bus keletas repetacijų ir dar geriau prasilavins. Q balsą, tai jis turi tikrai puikų. Jis dainuoja solo ir porą duetų su Regina. Turite išgirsti juos abu dainuojant! Iš kalno užtikrinu, kad kiekvienas jų dainomis ir dainavimu pasigrožės ir būs patenkintas.

Bus ir daugiau solo ir dueto dainų. Betgi, ar aš čia dabar turiu viską išplepėti?

Kas bus daugiau?

Štai kas: jaunimas pašoks "Kalvelį" ir dar porą kitų šokių. O jeigu J. Naujokaitis, A. Kaptainis ir J. Šinkūnas jūsų neprajuokins, — tai niekas kitas to nepadarys.

Nieko daugiau apie juos nesakysiu. Ateikite ir pamatykite patys. Pasijuoksite skaniai.

Čia, ką aš paminėjau, yra tik labai maža dalis to, kas bus parodyta perstatant operetę "Miškų Gėlė". Joje lošia ir dainuoja visas Bangos choras ir eilė senų ir gabių meno mėgėjų. Išvaizdinkite, su virš 30 artistų!

Dėl veikalo perstatymo ir sumokėjimo savo patarimais daug patarnauja J. Mingilas, Valūnas, jau nekalbant apie kitus choristus ir choristes, bei choro pirmininką Praną Laurusevičių.

Spręskite patys. Ar neverta atsilankyti į perstatymą tokios operetės, dėl kurios dirba tiek daug gražaus mūsų jaunimo, tiek daug senųjų menininkų?

Choras kviečia visus. O aš nuo savęs sakau: atsilanky-

Sūnų ir Dukterų Draugijos
Pirma Kuopa Rengia

Bankieta

Šeštadienį, Balandžio 19 Dieną

SAVO SVETAINĖJ — 160 CLAREMONT ST.

Šis balius rengiamas paminėjimui draugijos 40 metų sukaktuvių. Bus užkandžių ir įvairių užsiėmimų.

Pradžią 6.30 val. vakaro

Komisija

kime. Pasigrožėsime vaidinimu, dainomis, šokiais, juokais. Ir tuo patim sykiu paremsime mūsų mylimą Bangos chorą, kuris tiek daug dirba dėl lietuviškojo kultū-

rinio meno Toronte.

Neužmirškite: operetė bus perstatyta sekantį šeštadienį, balandžio 26 d., 300 Bathurst St.

Reporteris.

ELEKTRININKAI - KONTRAKTORIAI

Webber Electric Co.

Pravedam vienas dėl elektrinių pečių ir kitų įtaisų Patarimai bei apskaičiavimai veltui

Turime Lietuvių Elektrininkų
BRONIŲ VENSŲ, Gyvenanti

1098 Dundas St. W. - Toronto - Tel. OL. 1276

ATLANTIC CITY BEDDING
& UPHOLSTERING COMPANY

Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas

899 Bloor St. W. Lombard 1438

prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
236 CRAWFORD ST. Tel. LA. 5191
TORONTO

Helen's Fabrics

Lietuviška krautuė visokių medžiagų dėl moteriškų suknelių, gatavų mergaičių suknelių, įvairių skardelių pasipuošimo sagučių ir t. t. Prieinama kaina.

1451 DUNDAS ST. WEST — TORONTO
Savininkė E. Dabravolskienė

Stinson's Jewellery

Kvalifikuotas lietuvis (Sniceris) laikrodininkas
Parduodu, taisau laikrodžius, žiedus ir kitokias
jewellery prekes.

2186 Dundas St. W. — Toronto — LO. 1397

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota

Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Frank Gažauskas

Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvėjas
Reikalui esant prašome kreiptis pas mane

191 Sutherland Dr. - Leaside - MO. 9619